2021 m. rugsėjo 16 d., ketvirtadienis

REKOMENDACIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2021)0383

ES ir Rusijos politinių santykių kryptis

2021 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl ES ir Rusijos politinių santykių krypties (2021/2042(INI))

(2022/C 117/18)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Rusijos, visų pirma į 2014 m. rugsėjo 18 d. rezoliuciją dėl padėties Ukrainoje bei ES ir Rusijos santykių būklės [1], 2015 m. birželio 11 d. rezoliuciją dėl strateginės karinės padėties Juodosios jūros baseine po Rusijos įvykdytos neteisėtos Krymo aneksijos [2], 2017 m. kovo 16 d. rezoliuciją dėl Ukrainos kalinių Rusijoje ir padėties Kryme [3], 2018 m. birželio 14 d. rezoliuciją dėl okupuotų Gruzijos teritorijų praėjus 10 m. po Rusijos įsiveržimo [4], 2016 m. lapkričio 23 d. rezoliuciją dėl ES strateginės komunikacijos, siekiant neutralizuoti prieš ją nukreiptą trečiųjų šalių propagandą [5], 2019 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl ES ir Rusijos politinių santykių padėties [6], 2019 m. rugsėjo 19 d. rezoliuciją dėl Europos atminimo svarbos Europos ateičiai [7], 2019 m. gruodžio 19 d. rezoliuciją dėl Rusijos įstatymo dėl „užsienio agentų“ [8], 2020 m. rugsėjo 17 d. rezoliuciją „Padėtis Rusijoje: Aleksejaus Navalno apnuodijimas“ [9], 2021 m. sausio 21 d. rezoliuciją dėl Aleksejaus Navalno suėmimo [10], 2021 m. balandžio 29 d. rezoliuciją dėl Rusijos, Aleksejaus Navalno atvejo, kariuomenės telkimo prie Ukrainos sienos ir Rusijos išpuolių Čekijoje [11], 2021 m. birželio 10 d. rezoliuciją dėl Vokietijos nevyriausybinių organizacijų įtraukimo į Rusijos „nepageidautinų organizacijų“ sąrašą ir Andrejaus Pivovarovo sulaikymo [12],

— atsižvelgdamas į JT Chartiją, JT jūrų teisės konvenciją, Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir Europos Tarybos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,

— atsižvelgdamas į Rusijos Federacijos narystę Europos Taryboje, taip pat Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (ESBO) ir su naryste susijusius jos įsipareigojimus ir pareigas,

— atsižvelgdamas į ES ribojamąsias priemones, nustatytas reaguojant į krizę Ukrainoje, kurios galioja nuo 2014 metų,

— atsižvelgdamas į 2015 m. vasario 12 d. Minske priimtą ir pasirašytą Minsko susitarimų įgyvendinimo priemonių paketą, kuris buvo visas patvirtintas 2015 m. vasario 17 d. JT Saugumo Tarybos rezoliucija 2202(2015),

---

[1] OL C 234, 2016 6 28, p. 14.
[2] OL C 407, 2016 11 4, p. 74.
[3] OL C 263, 2018 7 25, p. 109.
[4] OL C 28, 2020 1 27, p. 97.
[5] OL C 224, 2018 6 27, p. 58.
[6] OL C 23, 2021 1 21, p. 7.
[7] OL C 171, 2021 5 6, p. 25.
[8] OL C 255, 2021 6 29, p. 54.
[9] Priimti tekstai, P9_TA(2020)0232.
[10] Priimti tekstai, P9_TA(2021)0018.
[11] Priimti tekstai, P9_TA(2021)0159.
[12] Priimti tekstai, P9_TA(2021)0291.

— atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 14 d. ES užsienio reikalų tarybos posėdžio rezultatus, ypač į susitarimą dėl penkių pagrindinių Europos Sąjungos politikos Rusijos atžvilgiu principų, taip pat į 2021 m. gegužės 24–25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl Rusijos ir 2021 m. birželio 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl išorės santykių,

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 16 d. bendrą Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą „ES ir Rusijos santykiai: spausti, stabdyti ir palaikyti ryšius“ (JOIN(2021)0020),

— atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 10 d. bendrą Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą „Kova su dezinformacija apie COVID-19. Svarbiausia – tikri faktai“ (JOIN(2020)0008),

— atsižvelgdamas į 2021 m. rugpjūčio 23 d. Tarptautinės Krymo platformos bendrą deklaraciją,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 118 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0259/2021),

A. kadangi Rusija yra neatsiejama Europos žemyno dalis bei didžiausia Sąjungos kaimynė ir kadangi Rusiją ir ES valstybes nares sieja tvirta tarpusavio priklausomybė ir istoriniai, kultūriniai ir žmogiškieji ryšiai; kadangi pokyčiai Rusijoje, susiję su jos politika ir valdžios institucijų ypatumais, daro tiesioginį poveikį ES ir artimiausioms kaimyninėms šalims; kadangi, nepaisant 2014 m. nustatytų kliūčių, ES išlieka didžiausia Rusijos prekybos partnere, o Rusija – penkta pagal dydį ES prekybos partnere; kadangi ES yra didžiausia investuotoja Rusijoje;

B. kadangi Parlamentas daro skirtumą tarp Rusijos gyventojų ir prezidento V. Putino režimo, kuris yra stagnuojanti autoritarinė kleptokratija, iki gyvos galvos vadovaujama oligarchų apsupto prezidento; kadangi šioje rekomendacijoje siūlomi svarbūs veiksmai nukreipti į prezidento V. Putino režimą, jo nusikalstamus veiksmus ir antidemokratinę politiką ir kartu pabrėžiama neatidėliotina būtinybė užmegzti ryšius su Rusijos piliečiais ir jiems parodyti, kad Europos Sąjunga yra pasirengusi spręsti jiems rūpimus klausimus;

C. kadangi pagrindinis ES interesas – Europos žemyne ir už jo ribų išsaugoti laisvę, stabilumą ir taiką, kuriems grėsmę kelia agresyvi Rusijos valdžios institucijų politika, o tai yra vienas iš pagrindinių ES strateginės ir užsienio politikos darbotvarkės uždavinių;

D. kadangi Rusija gali turėti demokratinę ateitį; kadangi, kaip ir visi žmonės, Rusijos piliečiai siekia visuotinių laisvės ir demokratijos vertybių; kadangi ES turėtų pateikti Rusijos gyventojams konkrečius pasiūlymus dėl abiem pusėms naudingo bendradarbiavimo;

E. kadangi ES strategija Rusijos atžvilgiu turi apimti du pagrindinius tikslus: pirma, sustabdyti Kremliaus išorės agresiją ir vidaus represijas ir, antra, bendradarbiauti su Rusijos gyventojais ir padėti jiems kuriant tą kitokią ateitį, kuri būtų naudinga visiems Europos žemyno žmonėms, įskaitant ir Rusijos gyventojus;

F. kadangi ES santykiai su Rusijos Federacija grindžiami tarptautinės teisės principais, ESBO pamatiniais principais, demokratija, taikiu konfliktų sprendimu ir gerais kaimyniniais santykiais; kadangi dabartinė Rusijos vyriausybė parodė nepagarbą šiems principams, nors ir yra įsipareigusi jų laikytis; kadangi Rusija piktnaudžiauja tarptautinėmis institucijomis, visų pirma JT ir ESBO, kad užkirstų kelią teisingumui ir pasaulinių konfliktų sprendimui;

G. kadangi 2019 m. Rusija vėl prisijungė prie Europos Tarybos, tačiau toliau plačiu mastu pažeidinėja žmogaus teises, taip pat atsisako laikytis Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų;

H. kadangi prezidento V. Putino užsienio politika yra akivaizdžiai agresyvi ir revizionistinė, nes jis nori būti laikomas Rusijos interesų gynėju ir bando perimti kontrolę teritorijose, kurios, jo manymu, buvo prarastos žlugus Sovietų Sąjungai ir už jos ribų; kadangi tarp prezidento V. Putino režimo tikslų yra šie tikslai: tvirtinti savo, kaip didelio galios centro, autoritetą; stiprinti režimo įtaką posovietinėse šalyse ir už jų ribų; galingų valstybių suverenumą iškelti aukščiau kitų valstybių suverenumo teisės; naudoti užsienyje esančių etninių rusų apsaugos naratyvą kaip hibridinio karo ir dezinformavimo pretekstą; naudoti įšaldytų konfliktų zonas kaip strateginę kišimosi į nukentėjusiąsias šalis priemonę ir neleisti joms užmegzti glaudesnių santykių su ES ir NATO; naudoti energijos išteklius ir neteisėto pinigų

plovimo praktiką kaip manipuliavimo ir šantažavimo priemones; diskredituoti liberalios demokratijos modelį ir vaizduoti Rusiją kaip morališkai viršesnę valstybę, o Vakarų šalis – kaip morališkai degradavusias; slopinti demokratiją, demokratinę opoziciją ir žmonių teisę laisvai reikšti valią Rusijoje; kadangi prezidento V. Putino režimas visų pirma atmeta daugiašališkumą ir teisinės valstybės principais grindžiamą tarptautinę tvarką, nepaiso tarptautinės teisės, įskaitant JT Chartijoje, 1975 m. Helsinkio baigiamajame akte ir 1990 m. ESBO Paryžiaus chartijoje įtvirtintus principus, kaip matyti, be kita ko, iš 2020 m. konstitucinių pakeitimų, kurių priėmimo procesą Europos demokratijos per teisę komisija (Venecijos komisija) įvertino kaip „aiškiai netinkamą“ ir kurie pažeidė Rusijos teisę ir prieštaravo Rusijos įsipareigojimams ESBO; kadangi Rusija neįvykdė daugiau nei tūkstančio Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų;

I. kadangi dabartinis Rusijos režimas kelia grėsmę taikai ir saugumui Europoje, nes Rusija toliau sistemingai pažeidinėja savo gyventojų žmogaus teises ir savo užsienio politikoje imasi agresyvių veiksmų, įskaitant (bet tuo neapsiribojant): didelio masto karines pratybas ir karinių pajėgų telkimą, neteisėtą ir smurtinę Krymo okupaciją ir aneksiją, Ukrainos, Sakartvelo ir Moldovos Respublikos teritorinio vientisumo pažeidimą ir destabilizavimą, paramą įšaldytiems konfliktams ir ugnies nutraukimo susitarimų Sakartvele ir Ukrainoje nesilaikymą, kaip įtariama, teroro aktų ES valstybių narių, pavyzdžiui, Čekijos, teritorijose vykdymą, kibernetinius išpuolius ir išpuolius prieš ES valstybėms narėms svarbius infrastruktūros objektus, tarptautinės teisės pažeidimus, kišimąsi į rinkimus ir jūros ir oro erdvės pažeidimus Baltijos ir Juodosios jūrų šalių regionuose; kadangi nuo tada, kai 2008 m. buvo įvykdyta agresija prieš Sakartvelą, ES nesugebėjo tinkamai reaguoti į įvairių rūšių Rusijos agresiją ir tai paskatino Rusiją toliau vykdyti agresyvias karines ir politines kampanijas savo kaimynystėje ir už jos ribų ir taip susilpninti ir pažeisti taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką ir stabilumą Europoje ir kitur;

J. kadangi Rusijos administracija toliau kaupia puolamųjų ginklų atsargas ir dislokuoja karines pajėgas prie ES sienų Kaliningrado anklave;

K. kadangi, remiantis neseniai atliktu NATO svarstymų grupės vertinimu, Rusijos dabartinis režimas kelia ilgalaikę grėsmę Europos saugumui; kadangi Rusija įsteigė naujas karines bazes ir atnaujino senas karines bazes šalies šiaurėje; kadangi Rusija savo Šiaurės laivynui suteikė karinės apygardos statusą, išplėtė įvairias savo ginkluotųjų pajėgų rūšis ir siekdama apsaugoti savo strateginius pajėgumus atgaivino bastioninės gynybos koncepciją; kadangi didesnių NATO priešakinių pajėgų dislokavimas Rytinėje dalyje atliko labai svarbų vaidmenį atgrasant Rusiją nuo destabilizavimo veiklos, įskaitant karinių pajėgų stiprinimą Vakarų karinėje apygardoje; kadangi žlugę susitarimai su Rusija dėl ginklų kontrolės (pvz., Rusijai pasitraukus iš Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutarties ir Atviros oro erdvės sutarties) ir menka pažanga atsisakant branduolinių ginklų pagal Branduolinio ginklo neplatinimo sutartį, taip pat Rusijos atsisakymas sudaryti naują sutartį dėl branduolinių ginklų uždraudimo kelia didelį susirūpinimą dėl ES piliečių saugumo; kadangi prie to prisideda pavojingas Rusijos branduolinių ir konvencinių ginklų arsenalo ir jų pernešimo priemonių atnaujinimas ir destabilizavimo technologijų sukūrimas (viršgarsinės raketos, torpedos ir pan., galinčios nešti branduolinį užtaisą);

L. kadangi Kremliaus režimas visų pirma 2021 m. kovo ir balandžio mėn. iš esmės padidino savo karines pajėgas prie Ukrainos rytinės ir šiaurinės sienos su Rusija ir nuo 2014 metų tai yra didžiausia Rusijos karinių pajėgų koncentracija; kadangi Kremliaus režimas sustabdė kitų šalių karinių ir komercinių laivų teisę plaukti per dalį Juodosios jūros link Kerčės sąsiaurio, taip pažeisdamas JT jūrų teisės konvencija, kurios šalimi yra Rusija, garantuojamą laivybos teisę;

M. kadangi Rusija teikia nuolatinę politinę ir ekonominę paramą neteisėtam ir smerktinam Aliaksandro Lukašenkos režimui Baltarusijoje; kadangi prezidento A. Putino politinės ir ekonominės investicijos į neteisėto A. Lukašenkos režimo išlikimą yra vienintelė priežastis, dėl kurios A. Lukašenka vis dar gali toliau brutaliai persekioti Baltarusijos gyventojus, reikalaujančius paisyti žmogaus teisių, surengti laisvus ir skaidrius rinkimus, laikytis teisinės valstybės ir teisingumo principų; kadangi pastarojo meto politiniai įvykiai Baltarusijoje ir Rusijoje turi daug bendrų bruožų ir abiejose šalyse vykstantys procesai daro viena kitai labai didelę įtaką; kadangi protestai prieš autoritarinį režimą ir reikalavimai vykdyti pokyčius Baltarusijoje įkvepia Rusijos gyventojus kelti panašius reikalavimus; kadangi Kremliaus valdžios institucijos vis intensyviau vykdo represijas prieš politinę opoziciją artėjant 2021 m. rugsėjo mėn. vyksiantiems Dūmos rinkimams, apribodamos ir užblokuodamos galimybę dalyvauti rinkimuose ir užkirsdamos kai kuriems opozicijos politikams kelią juose kandidatuoti, ir taip naikina politinę konkurenciją pavogdamos galimybę surengti sąžiningus rinkimus, kaip tai padarė Baltarusijos diktatūra 2020 m. rugpjūčio mėn.;

N. kadangi prezidento V. Putino Rusija toliau stengiasi destabilizuoti ES šalis kandidates ir asocijuotąsias Rytų partnerytės šalis, siekdama sukurti kliūtis arba sustabdyti jų Euroatlantinės integracijos procesą; kadangi pasų išdavimo politika naudojama siekiant padidinti Rusijos tėvynainių skaičių ir *de facto* išplėsti Rusijos jurisdikciją ir taikyti ją jos okupuotose ir atsiskyrusiose teritorijose, visų pirma Padniestrėje, Pietų Osetijoje, Abchazijoje, Donbase ir Krymo pusiasalyje; kadangi šiais veiksmais pažeidžiama tarptautinė teisė;

O. kadangi pagal 2020 m. Rusijos konstitucines reformas buvo peržiūrėta Antrojo pasaulinio karo istorija „apvalant“ sovietų istoriją ir įvardijant Rusiją kaip Sovietų Sąjungos teisių perėmėją, nustatyta teisė imtis tarptautinės intervencijos ginant Rusijos tėvynainius ir uždraustos diskusijos dėl žemių, į kurias Rusija reiškia pretenzijas, grąžinimo užsienio šalims;

P. kadangi ES turėtų atidžiai stebėti Rusijos poziciją ir dalyvavimą Afganistane, nes Rusija siekia išnaudoti Vakarų pajėgų išvedimą savo naudai ir užpildyti dėl to atsiradusį valdžios vakuumą;

Q. kadangi ES valstybėms narėms, kurios leidžia turėti dvigubą pilietybę, gresia Rusijos pasų išdavimo politikos keliamas pavojus; kadangi ES valstybės narės, taikančios vadinamąjį „auksinių pasų“ režimą, sudaro sąlygas Kremliui lojaliems asmenims mėgautis europietiškos kokybės gyvenimu naudojant iš Rusijos gyventojų pavogtus pinigus ir plėsti korupciją ES;

R. kadangi Rusija įgyvendina priešiškumu pasižyminčią „rusų pasaulio“ koncepciją, kad paruoštų dirvą intervencijai į trečiąsias šalis ginant rusų tėvynainius; kadangi „rusų pasaulio“ koncepcija skelbiama ES valstybių narių gimtosiomis kalbomis per valstybei priklausančias žiniasklaidos priemones, tokias kaip „Russia Today“ ir „Sputnik“; kadangi COVID-19 pandemija Kremliaus propagandoje naudojama stiprinant ES valstybių narių susiskaldymą, vaizduojant ES kaip nesugebančią įveikti pandemijos, skleidžiant abejones dėl Europos vaistų agentūros patvirtintų vakcinų, atgrasant ES gyvenančius žmones nuo vakcinacijos ir reabilituojant Rusijos įvaizdį tarp ES gyventojų, visų pirma populiarinant vakciną „Sputnik V“;

S. kadangi įvairios vietos nevyriausybinės organizacijos (NVO) ir radikalų grupės, įskaitant politinius judėjimus, gauna finansavimą iš Rusijos;

T. kadangi Rusija toliau aktyviai veikia įvairiose pasaulio dalyse, įskaitant Vakarų Balkanus, Vidurio Aziją, Artimuosius Rytus, Šiaurės Afriką, Užsachario Afriką, Lotynų Ameriką ir Arkties regioną; kadangi Rusijos vyriausybė naudoja sukarintus dalinius („Vagnerio grupė“) diktatoriškiems režimams visame pasaulyje remti ir kenkia ES ir tarptautinės bendruomenės pastangoms sušvelninti konfliktus, kurti taiką ir užtikrinti stabilumą; kadangi Rusija aktyviai dalyvauja Vakarų Balkanų regiono, kuriam priklauso galimos naujos ES valstybės narės, ypač Serbijos, gyvenime; kadangi 2016 m. Juodkalnijoje Rusijos karinės žvalgybos valdyba (GRU) dalyvavo bandant užimti šalies parlamentą, nužudyti ministrą pirmininką, suformuoti prorusišką ir prieš NATO nukreiptą vyriausybę ir užkirsti kelią Juodkalnijos įstojimui į NATO;

U. kadangi, kalbant apie ES, Kremliaus režimas, kaip įtariama, įtraukė aktyvius Rusijos žvalgybos pareigūnus organizuojant dviejų šaudmenų sandėlių sprogdinimus 2014 m., per kuriuos žuvo du Čekijos piliečiai ir buvo padaryta didelė materialinė žala; kadangi tie patys GRU agentai 2018 m. Jungtinėje Karalystėje taip pat kėsinosi nužudyti Sergejų ir Juliją Skripalius panaudodami karinę nervus paralyžiuojančią medžiagą „Novičiok“; kadangi GRU agentai taip pat buvo apkaltinti pasikėsinimu 2015 m. nužudyti ginklų gamyklos savininką Emilianą Gebrevą ir du kitus asmenis Bulgarijoje, taip pat Zelimchaną Changošvilį, kurį 2019 m. Berlyne nužudė Rusijos operatyviniai darbuotojai; kadangi neteisėti Kremliaus režimo veiksmai Čekijos, Bulgarijos ir daugelio kitų ES valstybių narių teritorijose, Jungtinėje Karalystėje ir Rytų partnerystės šalyse yra esminis šių šalių suverenumo pažeidimas; kadangi Kremliaus režimas nėra linkęs bendradarbiauti tiriant šiuos nusikaltimus ir suteikia prieglobstį pagrindiniams įtariamiesiems;

V. kadangi smerktina tai, kad Rusijos valdžios institucijos tyčia ar netyčia susitelkia į išskirtinę partnerystę su Kinija, nes tai gali tik susilpninti Rusijos Federaciją ir visą Europos žemyną, ir visų pirma sudaryti sąlygas Kinijos valdžios institucijoms plėsti savo dalyvavimą ir įtaką Vidurio Azijoje ir Sibire;

2021 m. rugsėjo 16 d., ketvirtadienis

W. kadangi Kremlius toliau vykdo dezinformaciją, propagandą ir hibridinį kišimąsi į ES vidaus politiką ir demokratinius procesus, o tai kelia grėsmę pagrindinėms ES vertybėms, t. y. pagarbai demokratijai, lygybei, teisinės valstybės principui ir žmogaus teisėms, ir gali pakenkti nacionalinių vyriausybių politikai, skleisti šmeižtą ir vaizduoti Vakarus kaip priešą, kurstyti neapykantą, nepakantumą ir nostalgiją sovietiniams laikams, perrašyti sovietų vykdytų nusikaltimų istoriją ir galiausiai didinti atotrūkį tarp Rusijos ir Europos, ypač anksčiau komunistiniam blokui priklausiusių šalių; kadangi ES ir jos valstybių narių institucijos, taip pat strateginės svarbos objektai ir demokratijos procesai, pvz., rinkimai, nuolat tampa Rusijos kibernetinių išpuolių taikiniais; kadangi Rusijos stačiatikių bažnyčios aukščiausioji valdžia remia Putino režimą; kadangi pagal Rusijos įstatymus leidžiama taikyti represijas religinėms grupėms, kurios laikomos ekstremistinėmis; kadangi reikalingas išsamus tyrimas dėl naujausių išvadų apie glaudžius ir nuolatinius Rusijos pareigūnų, įskaitant saugumo tarnybos narius, ir Ispanijos katalonų separatistų grupės atstovų ryšius; kadangi tai galėtų būti dar vienas Rusijos kišimosi į valstybių narių reikalus ir nuolatinių Rusijos mėginimų pasinaudoti bet kokiu klausimu, kuris jai leistų skatinti ES vidaus destabilizavimą, pavyzdys;

X. kadangi dėl Vakarų sankcijų Rusijai, mažėjančių pajamų iš iškastinio kuro eksporto, nekonkurencingos ekonomikos, didelių išlaidų kariuomenei ir valstybinių socialinių išmokų Rusija susiduria su finansiniais sunkumais; kadangi 2020 m. korupcijos suvokimo indekse Rusija užėmė 129 vietą iš 180 šalių, o dėl masinės valstybės lygmens korupcijos nukenčia Rusijos gyventojams teikiamų viešų paslaugų, kurios toliau yra nepakankamai finansuojamos, įskaitant visuomenės sveikatos priežiūrą, kuri yra ypač svarbi per pandemiją, kokybė; kadangi beveik 19 milijonų Rusijos piliečių gyvena žemiau skurdo ribos;

Y. kadangi Rusijos Federacija numatė sankcijas, be kita ko, Parlamento Pirmininkui Davidui Sassoli, Komisijos pirmininko pavaduotojai Věrai Jourovái ir šešiems kitiems ES valstybių narių pareigūnams ir kadangi šios sankcijos yra nepriimtinos ir nepagrįstos, nes neturi jokio teisinio pagrindo; kadangi Rusijos vyriausybė taip pat patvirtino vadinamųjų nedraugiškų šalių sąrašą, į kurį įtrauktos Čekija ir Jungtinės Amerikos Valstijos;

Z. kadangi 2019 m. energetikos produktai sudarė daugiau nei 60 proc. ES importo iš Rusijos; kadangi ES turėtų sumažinti savo ekonomikos, ypač energetikos sektoriaus, priklausomybę nuo Rusijos dujų tiekimo į ES rinkas, kuris dabar sudaro 48 proc. ir yra linkęs didėti; kadangi Europos žaliasis kursas yra pagrindinė ES geopolitinį saugumą užtikrinanti priemonė ir kadangi, remiantis Europos Komisijos prognozėmis, jei Europos žaliasis kursas bus įgyvendintas, numatoma, kad ES naftos ir gamtinių dujų importas po 2030 m. gerokai sumažės – palyginti su 2015 m. duomenimis, naftos importas sumažės 78–79 proc., o gamtinių dujų importas – 58–67 proc.;

AA. kadangi Europos dujų suvartojimas pasiekė aukščiausią lygį ir šiuo metu išnaudojami ne visi dabartinio dujotiekio „Nord Stream“ pajėgumai; kadangi vienybę skaldantis kai kurių valstybių narių sprendimas tiesti dujotiekį „Nord Stream 2“ yra nesuderinamas su solidarumo ir pasitikėjimo vertybėmis, kuriomis grindžiama energetikos sąjunga; kadangi dujotiekis „Nord Stream 2“ nesuderinamas su Europos žaliojo kurso tikslais, t. y. iki 2030 m. bent 55 proc. sumažinti ES išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir iki 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;

AB. kadangi ES turėtų raginti Rusiją užtikrinti laisvą ir nekliudomą prieigą prie vadinamųjų trofėjų archyvų, kurie 1944 ir 1945 m. iš Sovietų Sąjungos okupuotų teritorijų buvo perkelti į Maskvą, taip pat prie istorinių archyvų ir kultūros vertybių, kurias iš Europos šalių paėmė Rusijos imperija ir kurios šiuo metu saugomos Rusijoje;

AC. kadangi teisinė valstybė, nepriklausomos teisminės institucijos ir laisva spauda yra atsparių demokratinių visuomenių kertinis akmuo;

AD. kadangi Rusijos Federacija ne tik kelia išorės grėsmę Europos saugumui, bet ir vykdo represijas prieš savo pačios gyventojus; kadangi padėtis Rusijoje smarkiai blogėja dėl to, kad prezidentas V. Putinas vis dažniau vykdo represijas prieš demokratines jėgas, šių represijų tikslas – nutildyti savo šalies kritikus, politinę opoziciją ir kovos su korupcija aktyvistus, apriboti susirinkimų laisvę ir trukdyti jų ir Rusijos pilietinės visuomenės veiklai ir apie tai liudija tai, kad praėjus vos dviem savaitėms po Aleksejaus Navalno suėmimo Rusijos valdžios institucijos sulaikė daugiau nei 11 000 taikių demonstrantų, o nuo 2021 m. sausio mėn. iš viso sulaikyta daugiau kaip 15 000 Rusijos piliečių; kadangi Rusija toliau neteisėtai kalina savo piliečius ir taikosi į opozicijos lyderius, nepriklausomus žurnalistus, protestuotojus ir žmogaus teisių aktyvistus; kadangi kalinimo sąlygos Rusijoje išlieka apgailėtinos ir kadangi kalinami žmonės yra kankinami, bauginami ir fiziškai puolami;

AE. kadangi Kremliaus režimas, priėmęs įstatymus dėl „užsienio agentų“ ir „nepageidautinų organizacijų“, leidžia stigmatizuoti asmenis, asociacijas ir žiniasklaidos priemones ir taip pažeidžia jų žmogaus teises, žodžio ir asociacijų laisvę, riboja piliečių teises įsipareigoti ir prisidėti prie Rusijos pilietinės visuomenės ir kelia pavojų jų asmeniniam saugumui; kadangi Kremliaus režimas dar labiau sugriežtino šiuos įstatymus numatydamas apribojimus taikyti ir asmenims arba subjektams, remiantiems „užsienio agentus“ ir „nepageidaujamas užsienio organizacijas“, taip sistemingai uždrausdamas pilietinės visuomenės nariams, žmogaus teisių NVO ir opozicijai dalyvauti 2021 m. Rusijos parlamento rinkimuose; kadangi visų pirma pagal 2020 m. gruodžio mėn. ir 2021 m. sausio mėn. priimtus naujus teisės aktus buvo praplėstas asmenų ir grupių, kuriuos galima pripažinti „užsienio agentais“, ratas, taip pat išplėsta „užsienio lėšų“ apibrėžtis ir reikalavimai ženklinti medžiagas; kadangi naujais, 2021 m. gegužės mėn. pateiktais įstatymo projektais buvo siekiama išplėsti įstatymo poveikį „nepageidaujamoms“ organizacijoms ir nustatyti atgaline data galiojančius draudimus galimiems kandidatams į Rusijos parlamentą; kadangi Rusijos valdžios institucijos toliau persekioja gyventojus dėl tariamų ryšių su grupėmis, kurios pagal pernelyg platų Rusijos kovos terorizmu įstatymą yra priskirtos ekstremistinėms grupėms; kadangi Rusijos valdžios institucijų sprendimas paskelbti Kovos su korupcija fondą, kuriam vadovauja Aleksejus Navalnas, ekstremistine organizacija yra nepagrįstas, diskriminacinis ir buvo priimtas siekiant tik vieno tikslo – sunaikinti opozicijos galimybes veiksmingai dalyvauti rinkimų kampanijose;

AF. kadangi, remiantis žmogaus teisių centro „Memorial“ duomenimis, Rusijos valdžios institucijos šiuo metu kalina beveik 400 politinių kalinių, taip pažeisdamos Rusijos Federacijos įsipareigojimus pagal Europos žmogaus teisių konvencijos 5 straipsnį, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 9 straipsnį ir 1989 m. sausio 5 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos susitikimo Vienoje baigiamojo dokumento 23 straipsnį;

AG. kadangi per pastaruosius du dešimtmečius buvo nemažai pasikėsinimų arba sėkmingų bandymų nužudyti režimo oponentus ir nepriklausomus žurnalistus pačioje Rusijoje arba užsienio šalyse, įskaitant Aną Politkovskają, Borisą Nemcovą, Aleksandrą Litvinenko, Sergejų ir Juliją Skripalius, Sergejų Protazanovą, Piotrą Verzilovą, Vladimirą Karą-Murzą, Aleksejų Navalną, Zelimchaną Changošvilį ir kitus; kadangi šių nusikaltimų organizatoriai išlieka nenustatyti ir jiems nepareikšti kaltinimai, nes nuolatinį visuomeninio nepritarimo užgniaužimą sustiprina policijos ir saugumo pajėgų nebaudžiamumas ir teismų nenoras baudžiamojon atsakomybėn traukti tikrųjų tų nusikaltimų vykdytojų; kadangi opozicijos atstovai sistemingai patiria vyriausybės arba vyriausybę palaikančios žiniasklaidos žodinių išpuolių, *ad hominem* kampanijų ir nužmoginančio puolimo; kadangi ESBO Parlamentinės Asamblėjos ataskaitoje dėl Boriso Nemcovo nužudymo prieita prie išvados, kad „pagrindinė nebaudžiamumo problemos priežastis yra ne Rusijos teisėsaugos sugebėjimai, bet politinės valios stoka“; kadangi ESBO Parlamentinės Asamblėjos ataskaitoje taip pat pažymima, kad išsamus nužudymo tyrimas „būtų pirmas žingsnis sprendžiant nebaudžiamumo problemą“ Rusijoje;

AH. kadangi neteisėtais konstituciniais pakeitimais buvo ne tik nuo 2024 m. V. Putinui panaikinti prezidento kadencijų skaičiaus apribojimai, bet ir dar labiau suvaržyta teisė į teisingą bylos nagrinėjimą Rusijoje, įskaitant tai, kad prezidentui suteikti įgaliojimai paskirti Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjus ir inicijuoti visų federalinių teisėjų paskyrimą ir vyresniųjų federalinių teisėjų atleidimą;

AI. kadangi žiniasklaidos laisvė Rusijoje prastėja dideliu tempu, nes Rusijos vyriausybė paspartino savo daug metų trunkančią kampaniją likviduoti pilietinę visuomenę ir nepriklausomą spaudą, grasindama tokioms organizacijoms kaip „Meduza“, „Laisvosios Europos radijas / Laisvės radijas“, „VTimes“, „Už žmogaus teises“, Europos demokratijos fondas ir „Atvira Rusija“, nustatydama didelę teisinę, reguliavimo ir biurokratinę naštą, atimdama prieigą prie visų finansavimo šaltinių, kurių nekontroliuoja vyriausybė ir jos sąjungininkai, apibūdinant jas tokiais epitetais kaip „užsienio agentas“ arba „nepageidaujama“, kurie naudojami siekiant diskredituoti šias grupes ir aukštus žurnalistikos ir žmogaus teisių principus, kuriems jie atstovauja ir be kurių Rusija negali būti demokratiška, klestinti ir laisva; kadangi žiniasklaidos erdvę Rusijoje kontroliuoja ir valdo valstybė, nėra visuomeninio transliuotojo, keletas likusių nepriklausomos žiniasklaidos šaltinių patiria finansinių sunkumų ir yra persekiojami, įskaitant fizinius išpuolius prieš žiniasklaidos darbuotojus ir jų įkalinimą; kadangi nuo 1992 m. Rusijoje nužudyti 58 žurnalistai; kadangi pagal „nepriklausomo interneto“ įstatymą vyriausybė gali blokuoti bet kokį interneto turinį; kadangi laisvas ir nepriklausomas pilietinės visuomenės organizacijų ir žiniasklaidos darbas yra demokratinės visuomenės, pagrįstos teisinės valstybės principo laikymusi, pamatas;

2021 m. rugsėjo 16 d., ketvirtadienis

AJ. kadangi pastarąjį dešimtmetį Rusijoje palaipsniui mažėjo galimybės nešališkai stebėti rinkimus, nes nesant nuostatų, reglamentuojančių tiesioginę rinkimus stebinčių piliečių akreditaciją, piliečiai yra priversti veikti kandidatų arba žiniasklaidos priemonių vardu, o tai prieštarauja pačiai nepriklausomos rinkimų priežiūros, kurią vykdo pilietinė visuomenė, idėjai ir nedera su tarptautiniais standartais; kadangi 2021 m. pasaulio laisvės ataskaitoje Rusija priskiriama „nelaisvų“ šalių kategorijai; kadangi piliečių pagrindinės laisvės Rusijoje yra apribotos ir rinkimų aplinka yra kontroliuojama, Rusijos gyventojai atgrasomi nuo dalyvavimo viešuose protestuose dėl sudėtingų biurokratinių procedūrų, nustatytų tam, kad piliečiai gautų leidimą, ir dėl policijos smurto per taikius protestus;

AK. kadangi šie įvykiai šalies viduje yra ženklas, kad padėtis gali dar labiau pablogėti artėjant 2021 m. rugsėjo mėn. Rusijos parlamento rinkimams, ir gali lemti tolesnes represijas prieš politinę opoziciją Rusijoje, įskaitant sunkius žmogaus teisių pažeidimus; kadangi Rusijos valdžios institucijos pagrindinius parlamento rinkimų kampanijos opozicijos lyderius laiko kalėjime arba namų arešto sąlygomis; kadangi nuolatinės Rusijos valdžios institucijų represijos prieš opozicijos kandidatus piktnaudžiaujant registracijos procedūromis ir pasirinktinai taikantis į politinius oponentus ir pilietinės visuomenės organizacijas gatvėse ir teismuose sufabrikuojant bylas reiškia, kad apie sąžiningus parlamento rinkimus 2021 m. rugsėjo mėn. paprasčiausiai negali būti nė kalbos, nes tokiais veiksmais režimas Rusijoje naikina politinę konkurenciją ir pliuralistinę demokratiją;

AL. kadangi dėl to kyla pagrįstų abejonių, ar būsimi parlamento rinkimai bus laisvi ir sąžiningi;

AM. kadangi Parlamentas daug kartų pareiškė esąs susirūpinęs dėl demokratijos padėties, dėl to, kad sistemingai nesilaikoma teisinės valstybės principo ir nepaisoma pagrindinių teisių ir principų, dėl mažėjančios erdvės nepriklausomiems nepritarimą reiškiantiems veikėjams ir išpuolių prieš žiniasklaidos laisvę Rusijoje; kadangi nepaliaujamai didėjančios Kremliaus sistemingai vykdomos represijos prieš opoziciją Rusijoje atvėrė visai tarptautinei bendruomenei akis ir kadangi ES privalo tam pasirengti ir parengti išsamią atsakomąją strategiją; kadangi visų pirma ES turi daryti vis didesnį spaudimą Kremliaus režimui prieš 2021 m. parlamento rinkimus ir po jų, kad apgintų Rusijos gyventojų teisę į laisvus rinkimus, kuriuose visos politinės partijos turėtų vienodas dalyvavimo teises ir lygias galimybes;

AN. kadangi LGBTI+ bendruomenė įvairiose Rusijos Federacijos dalyse patiria plataus masto diskriminaciją, įskaitant priekabiavimą, kankinimą, įkalinimą ir žudymus, ir kadangi padėtis ypač pavojinga Čečėnijoje, nes joje 2017 m. pradėtas apsivalymas nuo LGBTI+ asmenų, sulaikant ir kankinant dešimtis asmenų ir nužudant bent du, priverčiant daug žmonių ieškoti saugaus prieglobsčio užsienyje; kadangi pagal dabartinius įstatymus draudžiama bet kokia vieša diskusija „netradicinių seksualinių santykių“ klausimais; kadangi po neteisėtų konstitucinių pakeitimų buvo priimti teisės aktai, kuriais daromas neigiamas poveikis LGBTI+ asmenų teisėms, įskaitant teises tuoktis ir auginti vaikus;

AO. kadangi Rusijoje toliau esama didelių trūkumų oficialiai reaguojant į plačiai paplitusį smurtą dėl lyties ir smurtą šeimoje, įskaitant pakankamos nukentėjusiųjų apsaugos ir teisių gynimo priemonių nebuvimą; kadangi įstatymo projekte dėl smurto šeimoje, pasiūlyto 2019 m. lapkričio mėn., nebuvo pateikta išsamios smurto šeimoje apibrėžties; kadangi 2020 m. pradžioje parlamentas atsisakė prioritetinės įstatymo projekto peržiūros, todėl projektas dar neišnagrinėtas; kadangi Rusijos ombudsmenas pažymėjo, kad per COVID-19 pandemiją smurtas šeimoje pasiekė piką, o per pavasario izoliacijos laikotarpį pranešimų apie smurto šeimoje atvejus sulaukta daugiau nei dvigubai daugiau; kadangi dėl to ES strategijoje dėl Rusijos turėtų būti sprendžiami didėjančios diskriminacijos ir lyčių nelygybės, taip pat moterų teisių, LGBTI+ ir kitų mažumų teisių Rusijoje klausimai;

AP. kadangi demokratiška Rusijos pertvarka yra svarbiausias ES geopolitinio saugumo interesas ir kadangi Rusijos prezidentas V. Putinas išlieka didžiausia Europos saugumo problema;

AQ. kadangi savo 2020 m. rugsėjo 17 d., 2021 m. sausio 21 d. ir 2021 m. balandžio 29 d. rezoliucijose Parlamentas paragino Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Europos Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai Josepą Borrellį persvarstyti ES politiką Rusijos atžvilgiu, įskaitant penkis pagrindinius principus, dėl kurių susitarta 2016 m., pabrėžiant, kad būsimi ES santykiai su Rusija priklausys nuo Rusijos demokratiškos pertvarkos

spartos (arba jos nebuvimo); kadangi jis taip pat paragino ES institucijas parengti naują visapusišką strateginį požiūrį, darant prielaidą, kad bet koks dialogas su Rusija turi būti grindžiamas tarptautinės teisės ir žmogaus teisių paisymu;

AR. kadangi atnaujintoje ES strategijoje turėtų būti atsižvelgiama į įvairius scenarijus, galimus įvykius ir aiškų atsaką į Rusijos daromus tarptautinės teisės ir žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant veiksmingas priemones, apsaugančias nuo Rusijos kišimosi ir dezinformacijos sklaidos, ir, kai įmanoma, selektyvaus bendradarbiavimo priemones; kadangi Parlamentas taip pat paprašė Tarybos nedelsiant pradėti rengti ir priimti būsimiems santykiams su demokratiška Rusija skirtą ES strategiją, įskaitant platų paskatų ir sąlygų pasiūlymą siekiant stiprinti laisvei ir demokratijai palankias vidaus tendencijas;

AS. kadangi penki pagrindiniai ES santykių su Rusija principai neleido Kremliaus režimui vykdyti tolesnės agresijos prieš Ukrainą, tačiau jais nieko nepasakoma apie prezidento V. Putino vykdomų represijų prieš Rusijos gyventojus suvaržymą; kadangi penki pagrindiniai ES santykių su Rusija principai tebegalioja kaip veikiantis pagrindas, tačiau jie turi būti suderinti su faktine strategija, kuria siekiama įgyvendinti ES santykių su Rusija tikslus, be kita ko, kovojant su dabartine priešiška Kremliaus politika ir atgrasant nuo tolesnės agresijos prieš kaimynes, taip pat ir numatant rimtesnes karinių veiksmų, įskaitant tarpininkų ir samdinių veiksmus, užsienio šalyse pasekmes; kadangi, atsižvelgiant į tai, jog nėra tikimybės, kad bus didelių teigiamų pokyčių dabartinėje Rusijos vadovybėje, penki principai turėtų būti papildyti siekiant apriboti prezidento V. Putino represijas prieš Rusijos gyventojus ir platesnę Kremliaus destabilizavimo veiklą;

AT. kadangi naujojoje ES strategijoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama „atsako, pažabojimo ir ryšių palaikymo“ (angl. *push back, contain and engage*) principams, kuriais siekiama stiprinti ES gebėjimą kovoti su Kremliaus keliamomis grėsmėmis, ypač Rytų partnerystės regione, įskaitant Baltarusiją, taip pat ir pačioje Rusijoje, ginant žmogaus teises ir padedant Rusijai persitvarkyti ir tapti demokratiška šalimi vadovaujantis principu „pirmiausia – demokratija“; kadangi ES visaapimantis pagrindinis tikslas turėtų būti santykių su Rusijos Federacija stiprinimas tokiu būdu, kad visose ES ir kaimyninėse šalyse būtų išsaugota taika, stabilumas, saugumas, gerovė, suverenitetas ir teritorinis vientisumas, kad būtų paisoma tarptautinės teisės ir kad žmogaus teisės ir teisinė valstybė išliktų pagrindiniais principais; kadangi iš naujausių įvykių Rusijoje matyti, kad ES strategija Rusijos atžvilgiu turėtų būti daug aktyvesnė ir apimti aiškiai apibrėžtą „bendradarbiavimo“ aspektą, kuris turėtų būti orientuotas ne tik į tradicinį vadinamąjį selektyvų bendradarbiavimą su Kremliumi, bet veikiau „strateginį“ bendradarbiavimą su Rusijos pilietine visuomene, siekiant padėti pertvarkyti Rusiją, kad ji taptų demokratiška šalimi;

AU. kadangi ES strategijos dėl Rusijos pagrindas turėtų būti parama laisvei ir demokratijai; kadangi tokia strategija turėtų atitikti ES saugumo interesus ir pasiūlyti Rusijai konstruktyvų dialogą; kadangi konstruktyvūs santykiai vis tiek atitiktų ES ir Rusijos bei jų gyventojų interesus; kadangi vis dar esama galimybės bendradarbiauti siekiant turėti bendrų interesų, spręsti problemas ir strateginius iššūkius, pvz., klimato politikos ar kovos su terorizmu, sykiu puoselėjant žmogaus teisių, teisinės valstybės ir demokratijos vertybes, ir užtikrinti, kad būsimas dvišalių santykių stiprinimas priklausytų nuo to, ar Rusijos Federacija vykdys savo įsipareigojimus žmogaus teisių ir demokratijos srityje pagal savo Konstituciją ir tarptautinius įsipareigojimus;

AV. kadangi tuo pačiu metu ES privalo daugiau dėmesio skirti savo patikimumo išsaugojimui viduje atsižvelgiant į elgesį, orientuotą į vertybes, ir daug tiesiau ir sąžiningiau laikytis teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių, nes policijos smurtas, pasenę baudžiamieji įstatymai ir priešinimasis lyčių lygybei bei įvairovei kai kuriose valstybėse narėse kenkia jos reputacijai ir patikimumui užsienyje; kadangi ES taip pat privalo parodyti, kad panašių įsipareigojimų tikisi iš visų partnerių, atskleisdama tarptautinės teisės pažeidimus, nuolat taikydama atitinkamas griežtas priemones ir susilaikydama nuo dvigubų standartų taikymo vertinant tokius pažeidimus;

AW. kadangi ES valstybių narių vienybė yra geriausia politika siekiant atgrasyti Rusiją nuo destabilizuojančių ir ardomųjų veiksmų Europoje; kadangi, spręsdama, kaip koordinuoti atnaujintą strategiją, visų pirma tokiose strateginėse srityse kaip Europos gynybos sąjunga, Europos energetikos sąjunga, kibernetinė gynyba, kibernetinis terorizmas ir strateginės komunikacijos priemonės, ES turėtų būti vieningesnė, nes Rusijos politika jos atžvilgiu jau ilgą laiką yra nustūmusi ES institucijas į šalį ir pirmenybę teikianti dvišaliams santykiams su valstybėmis narėmis, siekdama parodyti ir padidinti ES vidaus susiskaldymą; kadangi konstruktyviam dialogui su Rusijos valdžios institucijomis palaikyti reikėtų glaudesnio valstybių narių koordinavimo, bendradarbiavimo ir vienybės, taip pat daugiau ryžtingumo ir tvirtumo

reaguojant į bet kokias Maskvos provokacijas ir agresiją, kad būtų užtikrinta tvirtumo ir atvirumo dialogui bendro intereso klausimais pusiausvyra;

AX. kadangi ES strategijoje dėl Rusijos turėtų būti remiamas Rusijos kelias siekiant tapti demokratiška šalimi: i) patraukiant iš Kremliaus ir jam artimos aplinkos asmenis, kurie yra pasirengę suklastoti ar papirkti rinkimus arba daryti kitus didelius nusikaltimus žmogaus teisėms ir demokratinėms vertybėms Rusijoje ir artimiausiose ES kaimyninėse šalyse, ir nustatant jiems baudžiamąsias sankcijas, ii) teikiant pagalbą Rytų partnerystės šalims: pasiūlant plataus masto ES integracijos politiką ir kuriant ES strateginės atsakomybės ir geopolitinio lyderiavimo gebėjimus, kurie yra reikalingi tokiai politikai įgyvendinti, ir iii) parengiant bendradarbiavimo su prodemokratiška Rusijos visuomene strategiją, kad būtų nustatyta būsimų santykių su demokratiška Rusija kryptis;

AY. kadangi sėkminga, klestinti ir demokratiška ES rytų kaimynystė, Kremliaus manymu, kelia grėsmę prezidento V. Putino režimo stabilumui, nes gali suteikti paprastiems Rusijos gyventojams „švelniąją galią“; kadangi dėl šios priežasties ES rytų kaimynystės demokratija yra naudinga toms šalims bei ES ir turi esminę reikšmę tolesnei Rusijos demokratizacijai; kadangi tikrasis Kremliaus tikslas, susijęs su konfliktais šiame regione, yra delegitimizuoti demokratinį pokytį, kuriuo perduodama valdžia, siekiant užkirsti kelią sėkmingam šių valstybių vystymuisi, diskredituoti liberaliąją demokratiją ir eksportuoti pačios Rusijos galios sistemą;

AZ. kadangi ES turėtų siekti ilgalaikės strategijos dėl Rusijos, kuri būtų grindžiama prielaida, kad, kaip ukrainiečiai ir baltarusiai, Rusijos gyventojai gali siekti pertvarkyti savo šalį, kad ji taptų demokratiška; kadangi Rusijos grįžimas į demokratiją priklausys nuo Rusijos gyventojų valios; kadangi ES turi būti pasirengusi padėti Rusijos piliečiams, norintiems gyventi demokratinėje šalyje;

BA. kadangi reikia stiprinti ES, kaip pasaulinės veikėjos, vaidmenį ir ES institucijų užsienio politikos kompetenciją;

1. rekomenduoja Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai kartu su valstybėmis narėmis persvarstyti ES politiką Rusijos atžvilgiu, įskaitant penkis pagrindinius principus, ir parengti išsamią ES strategiją Rusijos atžvilgiu, grindžiamą šiais principais ir veiksmais:

Rusijos grėsmės prevencija: atsakas į grėsmes saugumui

a) ES privalo iš esmės reformuoti savo užsienio politiką, kad galėtų patikimai įrodyti savo užmojį būti įtakinga pasaulinio masto veikėja ir gebėjimą laiku priimti sprendimus bei imtis ryžtingų veiksmų užsienio politikos srityje, įskaitant Europos išorės veiksmų tarnybos kompetencijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio, veikiančio ES vardu, įgaliojimų išplėtimą, panaikindama vienbalsiškumo taisyklę užsienio politikos klausimais ir sustiprindama savo strateginio prognozavimo ir veiksmų pajėgumus; be to, ES turėtų stiprinti savo, kaip pasaulinės veikėjos, vaidmenį ir ES institucijų gebėjimus, siekdama neleisti Rusijai tęsti vadinamojo santykių su ES kūrimo dvišaliu pagrindu, nes Briuselis turėtų būti vienintelė sostinė, kurioje priimami pagrindiniai sprendimai dėl ES ir Rusijos santykių;

b) ES kartu su NATO ir tarptautiniais partneriais turėtų atgrasyti Rusiją nuo veiksmų, kad būtų išsaugota taika ir stabilumas Europoje ir už jos ribų, be kita ko, stiprindama savo pačios gynybos pajėgumus ir primygtinai ragindama Rusiją nesikišti į ES rytines ir pietines kaimynines šalis; visų pirma ES turėtų reikalauti, be kita ko, ES ir tarptautinėse organizacijose, tokiose kaip ESBO ar JT, kad Rusija įsipareigotų išspręsti vykstančius konfliktus ir užkirsti kelią bet kokiems konfliktams ateityje, visų pirma grąžinant okupuotas ir neteisėtai aneksuotas Rytų partnerystės regiono teritorijas pagal jų tarptautiniu mastu pripažintas sienas ir gerbiant ES, euroatlantinius ir demokratiškus sprendimus;

c) ES, visų pirma jos valstybės narės, turėtų vykdyti savo kolektyvinės gynybos įsipareigojimus, kuriuos jos prisiėmė kaip NATO narės; primena, kad ES ir NATO sieja bendri su saugumu susiję uždaviniai, bendri gynybos interesai ir tokia pati vis sudėtingesnė saugumo aplinka ir todėl būtina tvirta transatlantinė partnerystė saugumo ir gynybos srityje per NATO, ES tuo pačiu metu siekiant strateginio savarankiškumo; ES privalo dėti daugiau pastangų, kad sukurtų tikras Europos

gynybos pajėgas, kaip dalį sustiprintos NATO, ir taip sugebėtų suteikti veiksmingesnius, dislokuojamus, sąveikius ir tvarius karinius pajėgumus ir gebėjimus, ir veiktų kaip tvirtas ir patikimas tarptautinis subjektas, sugebantis išlaikyti taiką;

d) ES turėtų atkreipti dėmesį į naujausią Rusijos Federacijos nacionalinę saugumo strategiją, kurioje oficialiai pripažįstama prieš Vakarus nukreipta Rusijos užsienio politika ir pabrėžiamas esminis ir sisteminis Rusijos ir Vakarų socialinių ir politinių sistemų nesuderinamumas;

e) ES turi stiprinti savo valstybių narių žvalgybos tarnybų bendradarbiavimą, kad galėtų sistemingai iškelti į viešumą ir diskredituoti Rusijos priešiškus veiksmus ir patraukti atsakomybėn už juos, ypač veiksmingiau užkirsti kelią Rusijos specialioms tarnyboms vykdyti savo operacijas ES teritorijoje, ir toliau bendradarbiauti su savo strateginiais partneriais rengiant naujas kovos su Kremliaus remiamu terorizmu priemones; be to, ES turėtų investuoti į projektus, kuriais siekiama didinti jos saugumą ir bendrus karinius, kibernetinius ir energetikos pajėgumus, taip pat valstybių narių kovos su šnipinėjimu veiksmų koordinavimą;

f) ES turėtų būti pasirengusi pasinaudoti savo įtaka ir raginti pašalinti Rusiją iš SWIFT mokėjimo sistemos, siekiant atgrasyti Rusijos valdžios institucijas nuo tolesnio agresyvaus elgesio, taip pat turėtų būti pasirengusi palaipsniui nutraukti naftos ir dujų importą iš Rusijos, jei Rusijos valdžios institucijos tęs savo grasinimus valstybėms narėms ir karinius veiksmus prieš Rytų partnerystės kaimynines šalis;

g) ES taip pat turi visiškai suderinti visų valstybių narių elektros energijos tinklus su žemyninės Europos sinchroniniu tinklu, nes tai yra geriausias ilgalaikis Europos strateginės energetinės priklausomybės nuo Rusijos problemos sprendimas, ir turėtų taip pat priešintis bet kokiai naujai Rusijos branduolinės energetikos sektoriaus plėtrai į ES ir priimti priemones, kad „Rosatom“ pastatytoje Astravo atominėje elektrinėje ir kituose būsimuose projektuose, tokiuose kaip Baltijos atominės elektrinės projektas, pagaminta elektros energija nebūtų parduodama ES rinkoje;

h) laikydamasi ES energetikos politikos ir interesų, ES turi parengti ir įgyvendinti aiškią strategiją, kaip įveikti savo priklausomybę nuo Rusijos dujų, naftos ir kitų žaliavų (visų pirma geležies ir plieno, aliuminio ir nikelio), ir padidinti savo energetinį savarankiškumą bent jau tol, kol prezidentas V. Putinas yra valdžioje; šiuo atžvilgiu ES turėtų laikytis plataus užmojo ir ryžtingos žaliosios darbotvarkės, o pagrindinis geopolitinis prioritetas turėtų būti spartus Europos žaliojo kurso dokumentų rinkinio, kuris apima tokias priemones kaip ES anglies dioksido nutekėjimo mokestis ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo iniciatyvos plėtojant žalio vandenilio sektorius, įgyvendinimas; ES turi nedelsdama įgyvendinti naujas fizines priemones, pvz., įdiegti srauto priešinga kryptimi pajėgumus ir papildomą valstybėms narėms bendrą tarpvalstybinę infrastruktūrą; be to, ES turi įvairinti energijos tiekimą, be kita ko, plėtojant naujus suskystintų gamtinių dujų importo pajėgumus, vykdant energetikos pertvarką ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo iniciatyvas, kurios sparčiai įgauna pagreitį ir galėtų sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir taip nutraukti Rusijos energetinį dominavimą Europos žemyne; atsižvelgiant į tai, reikėtų nedelsiant sustabdyti dujotiekio „Nord Stream 2“ tiesimą, kuris kenkia Europos solidarumui ir kelia pavojų, kad padidės Rusijos dominavimas ir ES priklausomybė nuo Rusijos dujų, o Ukraina patirs Rusijos piktavališkus veiksmus, ir dabartinėmis aplinkybėmis reikėtų nepradėti jo eksploatuoti, net ir užbaigus jo statybą;

i) atsižvelgiant į tai, kad pagal Rusijos naujausią 2035 m. energetikos strategiją numatyta didinti dujų eksporto pajėgumus per vamzdynus į vakarus, ES ir jos valstybės narės privalo paspartinti Europos žaliojo kurso įgyvendinimą;

Dabartinės Rusijos grėsmės pažabojimas: kova su Rusijos kišimusi į ES ir Rytų kaimyninių šalių reikalus

j) ES privalo toliau ginti Rytų partnerystės šalių nepriklausomybę, suverenumą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į jų tarptautiniu mastu pripažintas sienas ir pasmerkti Rusijos tiesioginį ir netiesioginį dalyvavimą ginkluotose konfliktuose ir karinių pajėgų telkimą Rytų partnerystės regione arba prie jos sienų su Rytų partnerystės regionu, jos neteisėtą Krymo okupaciją ir aneksiją, tam tikrų Donecko ir Luhansko regionų dalių *de facto* okupaciją ir jos okupuotose arba aneksuotose teritorijose daromus žmogaus teisių ir tarptautinės teisės pažeidimus, kaip parodė neseniai įvykdyti Krymo totorių Medžliso pirmininko pirmojo pavaduotojo Narimano Dželialovo ir kitų keturių Krymo totorių bendruomenės lyderių, t. y. Azizo ir Asano Achtemovų, Ševketo Useinovo ir Eldaro Odamanovo, sulaikymai; ES turėtų aiškiai parodyti,

kad negali būti nė kalbos apie sugrįžimą prie įprastų santykių, kol Rusija nesustabdys savo agresyvios politikos ir hibridinio karo prieš ES, jos valstybes nares ir Rytų partnerystės šalis ir nebus atkurtas Sakartvelo, Moldovos ir Ukrainos teritorinis vientisumas atsižvelgiant į jų tarptautiniu lygmeniu pripažintas sienas; todėl ES turėtų užtikrinti, kad sankcijos būtų taikomos tol, kol Rusija įvykdys atitinkamas sankcijų panaikinimo sąlygas, ir taip pat turėtų apsvarstyti galimybę pratęsti jų taikymą vieniems metams, o ne šešiems mėnesiams, kaip yra numatyta dabar;

k) ES turėtų toliau prisidėti prie tarptautinės Krymo platformos konsultacijų ir koordinavimo formato plėtojimo, kad visapusiškai laikantis tarptautinės teisės būtų taikiai nutraukta laikina Rusijos Federacijos vykdoma Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto okupacija ir atkurta Ukrainos kontrolė šioje teritorijoje;

l) ES turi pripažinti kaimyninių šalių europinį siekį ir atmesti Rusijos įtakos sferų politiką; be to, ES turėtų pripažinti, kad jai tenka strateginė atsakomybė už stabilumą ir vystymąsi kaimyninėse šalyse, ypač Rytų partnerystės regione, ir turėtų toliau reikalauti, kad Rusija konstruktyviai dalyvautų Normandijos procese ir įgyvendintų savo tarptautinius įsipareigojimus, visų pirma pagal Minsko susitarimus ir JT jūrų teisės konvenciją; ES turėtų tęsti savo dalyvavimą, įskaitant per atitinkamas ES valstybes nares, dalyvaujančias Normandijos formate, visapusiškai įgyvendinant Minsko susitarimus ir ištirti transatlantinio bendradarbiavimo galimybes šiuo klausimu; ES taip pat turėtų išplėsti savo sankcijų taikymo sritį, kad jos apimtų pasų suteikimą ir neteisėtų rinkimų Kryme organizavimą ir padidintų kainą, kurią Rusija moka už Minsko susitarimų įgyvendinimo ir Normandijos formato derybų blokavimą; ES turėtų koordinuoti šias priemones su JAV, Jungtine Karalyste, Kanada, Japonija ir kitomis partnerėmis, kad išplėstų jų taikymo sritį ar užtikrintų didesnį jų veiksmingumą;

m) be to, ES turėtų imtis ryžtingų priemonių, kad atgrasytų Rusiją nuo dabartinių ES sankcijų apėjimo; šiuo tikslu ES turėtų peržiūrėti ir atnaujinti savo taikomus reglamentus siekdama pašalinti įvairias spragas, kad sankcijos taptų veiksmingesnės ir kad Rusijai tektų mokėti iš tikrųjų didesnę kainą už savo hibridinės agresijos veiksmus;

n) ES turi daryti spaudimą Rusijos Federacijai, kad ji besąlygiškai laikytųsi visų 2008 m. rugpjūčio 12 d. ES tarpininkaujant sudaryto ugnies nutraukimo susitarimo nuostatų, visų pirma įsipareigojimo išvesti visas savo karines pajėgas iš okupuotų Sakartvelo teritorijų;

o) siekdama sulaikyti prezidentą V. Putiną nuo revizionistinio elgesio savo kaimynų atžvilgiu ir intensyviau dirbti, kad sustiprintų Rytų partnerystės šalių ir ES draugiškus santykius, ES turėtų pasiūlyti naują aiškią ilgalaikio bendradarbiavimo su Rytų partnerystės šalimis strategiją, kad būtų didinamas Rytų partnerystės šalių institucijų, ekonomikos ir visuomenės atsparumas ir plečiama politinė asociacija ir ekonominė integracija;

p) ES solidarumu su Rytų partnerystės šalimis turėtų būti siekiama didinti pasitikėjimą ES, kaip patikima partnere saugumo klausimais, pvz., labiau dalyvaujant taikiai sprendžiant konfliktą; ES turėtų užtikrinti, kad Rytų partnerystės šalių saugumo aspektas taip pat būtų tinkamai atspindėtas ES strateginiame kelrodyje, ir taip pat turėtų apsvarstyti galimybę sudaryti saugumo susitarimus (numatant didesnių investicijų pagrindą ir pagalbos teikimą bendradarbiaujant saugumo, karybos, žvalgybos ir kibernetiniais klausimais) su tam tikromis ES kaimyninėmis šalimis tokiomis kaip Ukraina, Moldova ir Sakartvelas, kad būtų padidintas šių šalių atsparumas; ES neturėtų saugumo koordinavimo su šiomis šalimis vertinti tik per NATO plėtros prizmę, bet, vertindama saugumo problemas vietoje, turėtų imtis plataus užmojo veiksmų ir, derindama veiksmus su tarptautiniais partneriais, apsvarstyti galimybę draugiškoms Rytų partnerystės šalims suteikti gynybos įrangą, laikantis Jungtinių Tautų Chartijos 51 straipsnio; pasitelkdama Europos gynybos agentūrą, ES taip pat turėtų stiprinti bendradarbiavimą su draugiškomis Rytų partnerystės šalimis tokiose srityse, kaip informacinis ir kibernetinis atsparumas bei dalijimasis žvalgybos informacija, ir turėtų suintensyvinti bendras karines pratybas;

q) ES turėtų bendradarbiauti su NATO ir pasinaudoti bei plėsti dabartinį bendradarbiavimą Juodosios jūros regione, ypač toliau bendradarbiauti su Rytų partnerystės šalimis laikantis visos visuomenės įtraukimo požiūrio, kad Juodosios jūros regione būtų užtikrintas saugumas ir stabilumas;

r) ES taip pat turėtų rūpėti Kremliaus vaidmuo Vakarų Balkanuose, įskaitant valstybės remiamą dezinformaciją ir politinių ir karinių ryšių su regiono politiniu elitu kūrimą; ES turėtų suprasti, kad Kremliaus kišimasis į rinkimus ir parama antidemokratinėms jėgoms Vakarų Balkanų regione išlieka problema visų pirma tose šalyse, kurios taip pat yra NATO narės;

s) ES taip pat turi reaguoti į tai, kad prezidentas V. Putinas atvirai remia A. Lukašenkos režimą ir jo brutalias represijas prieš Baltarusijos gyventojus ir bendradarbiauja su A. Lukašenka rengiant hibridinius išpuolius prieš demokratines Baltarusijos jėgas; todėl ES turi pripažinti, kad taip Kremlius kelia tiesioginę grėsmę Baltarusijos suverenitetui ir demokratinėms jėgoms, ir privalo aiškiai parodyti, kad, jei Rusija tęs dabartinę politiką Baltarusijos atžvilgiu, ES bus priversta nustatyti papildomas griežtas Rusijos pažabojimo ir atgrasymo priemones, nes gindama demokratiją Baltarusijoje ES taip pat remia demokratiją Rusijoje; ES turėtų iškelti į viešumą Rusijos dalyvavimą hibridiniuose Lukašenkos režimo veiksmuose prieš ES, įskaitant migrantų naudojimą Vakarams destabilizuoti, ir reikalauti, kad Kremlius atsakytų už tokius priešiškus ir barbariškus veiksmus;

t) ES turi pati išsivalyti savo kiemą nuo Kremliaus hibridinio kišimosi ir pinigų plovimo praktikos, kuri daro poveikį ES politikos ir verslo elitui, jei ji nori veiksmingai padėti Rusijos gyventojams žengti demokratijos keliu;

u) ES ir jos valstybės narės turėtų aiškiai parodyti, kad jos nepritars jokiems mėginimams integruoti Baltarusiją į Rusiją, nes tai būtų padaryta prieš Baltarusijos gyventojų valią ir dėl to būtų derėtasi su nelegetimiu vadovu;

v) pažymi, kad vis daugiau tarptautinių veikėjų, įskaitant Rusiją, įgyvendina hibridinio karo strategijas, taip pat ir prieš ES bei jos valstybes nares; pabrėžia, kad šie veiksmai yra ypač destabilizuojantys ir pavojingi, nes jais ištrinamos ribos tarp karo ir taikos, destabilizuojamos demokratinės valstybės ir skleidžiamos abejonės tarp tikslinių gyventojų; todėl, derindamos veiksmus su NATO ir jos partneriais, įskaitant Rytų partnerystės šalis, kurios turi unikalios patirties ir žinių šioje srityje, ES ir jos valstybės narės turėtų stiprinti Rusijos hibridinio karo veiksmų (įskaitant manipuliacines dezinformacijos kampanijas, kibernetinius išpuolius, šnipinėjimą ir kišimąsi į rinkimus) stebėseną ir analizę; visų pirma jos turėtų skubiai užtikrinti, kad būtų skirta pakankamai išteklių, darbuotojų ir priemonių, kurios leistų nustatyti ir analizuoti Rusijos hibridines grėsmes ir kišimosi atvejus, užkirsti jiems kelią, su jais kovoti ir juos pašalinti; tai ypač svarbu atsižvelgiant į bandymus pakenkti Europos projektui, vykdant dezinformaciją poliarizuoti ir suskaldyti demokratines visuomenes, remti ir finansuoti antidemokratines, populistines, ekstremistines, daugiausia dešiniosios pakraipos ar radikalias kairiąsias partijas, judėjimus ir NVO arba politines separatistines jėgas visoje Europoje, be kita ko, kibernetinėje erdvėje, per socialinę žiniasklaidą ir tokias žiniasklaidos priemones kaip „Russia Today“ ir „Sputnik“; moralinė ir politinė atsakomybė tenka ES politinėms partijos, kurios sąmoningai naudojasi Rusijos Federacijos finansiniais ištekliais, teikiamais mainais už politinę ir kitokio pobūdžio paramą Rusijos politikai ir tikslams Europos Parlamente ir kitose organizacijose, kenkiant ES interesams ir vertybėms;

w) šiuo atžvilgiu ES privalo parengti suderintą ir visapusišką pažabojimo strategiją, į kurią įeitų priemonės, skirtos ES žiniasklaidos aplinkai apsaugoti ir Rusijos bei su Rusija susijusių žiniasklaidos ir interneto paslaugų teikėjų (nesvarbu, ar rusų ar bet kuria kita kalba) turiniui sistemingai stebėti kartu neapribojant spaudos laisvės; įgyvendindama savo strategiją ES turėtų reikalauti, kad Rusija pasiaiškintų kiekvieną kartą, kai ji įvykdo hibridinį išpuolį prieš ES ir valstybes nares, didinti atsparumą kibernetiniams išpuoliams ir plėsti Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupės pajėgumus, nes reikia, kad ji apimtų ir dezinformaciją ES erdvėje; ES ir jos valstybės narės turėtų įgyvendinti ryžtingesnes, labiau suderintas ir proporcingesnes kovos su tokiais išpuoliais priemones, pavyzdžiui, išsiųsdamos Rusijos diplomatus ES lygmeniu, reaguodamos į Rusijos valdžios institucijų vykdomą atskirų valstybių narių diplomatų išsiuntimą;

x) galiausiai ES turėtų užtikrinti, kad būtų greitai įgyvendinami būsimi Europos Parlamento Specialiojo komiteto užsienio šalių kišimosi į visus demokratinius procesus Europos Sąjungoje, įskaitant dezinformaciją, klausimais pasiūlymai;

Ryšių palaikymas ir selektyvus dialogas su Kremliumi siekiant parengti Rusiją pertvarkai, įskaitant sektorių bendradarbiavimą

y) bendradarbiaudama su Rusija ES turėtų veikti dviem kryptimis: pirma, sąlyginis selektyvus dialogas su Kremliaus valdžios institucijomis ir regionų valdžios institucijomis ir, antra, strateginis bendradarbiavimas su Rusijos pilietine visuomene, kuri siekia demokratijos Rusijoje, taip pat nepriklausomas bendradarbiavimas su regioniniais ir vietos subjektais; ES strategijoje Rusijos atžvilgiu neturėtų būti atmesta galimybė bendradarbiauti su valdžios institucijomis, jei tai atitinka ES interesus ir nekenkiama ES įsipareigojimams, susijusiems su žmogaus teisėmis ir demokratijos tikslais, nes tai yra vis dar svarbu ES ieškant būdų, kaip sumažinti dabartinę įtampą nustatant priemones, padedančias užtikrinti didesnį skaidrumą ir sumažinti nesusipratimų ir apsiskaičiavimo riziką;

2021 m. rugsėjo 16 d., ketvirtadienis

z) visų pirma ES turėtų tęsti institucinį bendradarbiavimą su Rusija tarptautinėse organizacijose ir pagal daugiašales sutartis (pvz., JT, ESBO, Arkties taryba ar Europos Taryba), kad spręstų skubius regioninius ir pasaulinius klausimus, bendradarbiautų konfliktų prevencijos ir sprendimo klausimu ir propaguotų papildančius arba bendrus interesus, pvz., aplinkos klausimais ir Rusijos ir ES žaliosios transformacijos srityse, atviros oro erdvės sutarties, branduolinio nusiginklavimo, ginklų mažinimo ir ginklų kontrolės srityse, Arkties klausimais, Bendro visapusiško veiksmų plano (susitarimo su Iranu dėl branduolinės programos) įgyvendinimo ir padėties Artimuosiuose Rytuose, Libijoje ir Afganistane klausimais; ES turėtų taikyti selektyvų bendradarbiavimą su Rusija regioniniais ir pasauliniais klausimais, siekdama, kad Rusija būtų tvirtai įtraukta į daugiašalį bendradarbiavimą ir taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, ir taip atgrasytų ją nuo grėsmės saugumui ir gerovei kėlimo, be kita ko, ES ir Europos kaimyninėse šalyse; konkrečiau ES turėtų panaudoti Europos žaliąjį kursą ir jo klimato tikslus dirbdama su Rusija ir siekdama jos perėjimo prie žaliosios ekonomikos, kad būtų visų pirma paspartintas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, sumažintas Rusijos išmetamas anglies dioksido kiekis (kuris toliau didėja nepaisant to, kad Rusija ratifikavo Paryžiaus susitarimą), padidintas energijos vartojimo efektyvumas ir išplėstas atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kurie turi didelį potencialą Rusijoje, naudojimas; ES taip pat gali padėti didinti informuotumą apie klimato kaitą, nes ši informacija Rusijoje plinta labai lėtai;

aa) ES, jos valstybės narės ir Rusija turėtų išlaikyti gerus bendradarbiavimo Arkties regione rezultatus per Šiaurės dimensijos politiką, nes labai svarbu, kad jos toliau konstruktyviai bendradarbiautų kovodamos su klimato kaitos padariniais Arktyje ir kad šis regionas netaptų dar vienu karinės įtampos objektu;

ab) vis dėlto bendradarbiaujant tam tikrose konkrečiose srityse neturėtų būti taikomos jokios nuolaidos dėl vertybių ir ES niekada neturėtų ignoruoti geostrateginių pasekmių ir savo partnerių interesų; iš tiesų ES privalo užtikrinti, kad bet koks tolesnis bendradarbiavimas su Kremliumi priklausytų nuo jo pažadų nutraukti vidaus agresiją prieš savo gyventojus, sustabdyti sistemingas represijas prieš opoziciją, politinių kalinių bauginimą ir kankinimą, panaikinti arba iš dalies pakeisti visus įstatymus, kurie neatitinka tarptautinių standartų, tokius kaip įstatymai dėl „užsienio agentų“ ir vadinamųjų ekstremistinių ar nepageidaujamų organizacijų, sustabdyti represijas prieš pilietinės visuomenės organizacijas, visų pirma prieš su korupcija kovojančias ir žmogaus teises Rusijoje ginančias organizacijas, ir nutraukti savo išorės agresiją prieš kaimynines šalis; bendradarbiaudama ES turi priminti Rusijai, kad politinių oponentų kalinimas prieštarauja jos tarptautiniams įsipareigojimams, ir primygtinai reikalauti, kad būtų depolitizuoti teismai ir užtikrinta teisė į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisė į advokatą; kitaip tariant, bandydama bendradarbiauti su Kremliumi, ES privalo turėti aiškiai apibrėžtas ribas, kurių nevalia peržengti, įskaitant visapusišką pagarbą šalių partnerių suverenitetui ir teritoriniam vientisumui, ir turi nebetęsti bendradarbiavimo su Rusija, jei tuo siekiama tik išlaikyti atvirus dialogo kanalus; ES neturėtų siekti sudaryti kokio nors rimto susitarimo su Kremliumi, jei jis sieks užsitikrinti veiksmų laisvę šalies viduje ir savo paskelbtoje išskirtinių interesų zonoje (Ukrainoje, Baltarusijoje ir pan.); ES privalo visiškai aiškiai pareikšti, kad ji neaukos kitų šalių interesų dėl geresnių santykių su Maskva;

ac) be to, ES turėtų paraginti Rusijos Federaciją reaguoti į tarptautinės bendruomenės iškeltus neatidėliotinus klausimus ir nedelsiant pateikti Cheminio ginklo uždraudimo organizacijai visą išsamią informaciją apie savo programą „Novičiok“; ES taip pat turėtų pasmerkti Rusijos vaidmenį 2014 m. numušant orlaivį MH17 ir paraginti Rusijos Federaciją visapusiškai bendradarbiauti tiriant svarbiausius tarptautinius nusikaltimus, incidentus ir tragedijas, pvz., Malaizijos orlaivio MH17 numušimą, taip pat kitus neseniai įvykusius incidentus ES valstybių narių ir Rytų partnerystės šalių, įskaitant Baltarusiją, teritorijose, kuriuose dalyvavo Rusijos žvalgybos tarnybos;

ad) ES turėtų pakartoti savo ne kartą išsakytą raginimą Rusijos valdžios institucijoms grąžinti Lenkijai Lenkijos vyriausybės orlaivio Tu-154, 2010 m. balandžio mėn. sudužusio netoli Smolensko, nuolaužas ir juodąsias dėžes;

Įsipareigojimas remti demokratiją: atsakas taikant sankcijas, finansų kontrolę ir atliekant tarptautinius tyrimus

ae) ES turi stiprinti savo bendradarbiavimą su JAV ir kitais panašiai mąstančiais partneriais ir sukurti aljansą demokratijai ginti pasauliniu mastu, taip pat pasiūlyti demokratijos apsaugos priemonių rinkinį, kuris turėtų apimti bendrus veiksmus dėl sankcijų, kovos su neteisėtais finansiniais srautais politikos priemones, taisykles dėl ekonominės ir finansinės paramos sąlygų, tarptautinius tyrimus, taip pat plataus masto darbotvarkę laisvei ir demokratijai, žmogaus teisių aktyvistams ir demokratijos gynėjams remti; be to, ES darbotvarkė turėtų atsverti Rusijos ir Kinijos pastangas susilpninti demokratiją visame pasaulyje ir destabilizuoti Europos tvarką;

af) ES turėtų sukurti centralizuotą kovos su neteisėtais finansų srautais sistemą, toliau stiprinti kovos su pinigų plovimu sistemą ir užtikrinti jos nuoseklų įgyvendinimą, sudaryti sąlygas didesniam kompetentingų valdžios institucijų bendradarbiavimui ir sukurti ES finansų kontrolės instituciją, kuri pagerintų ES ir jos valstybių narių apsaugą nuo Rusijos bei kitų autoritarinių režimų neteisėtos finansinės praktikos ir kišimosi, kurie yra naudojami ardomaisiais politiniais tikslais ir todėl kelia grėsmę saugumui ir stabilumui Europoje;

ag) visų pirma ES privalo apsvarstyti galimybę įtraukti Rusiją į ne ES šalių, kurioms būdinga didelė pinigų plovimo rizika, sąrašą ir šis sąrašas padėtų ES tvirčiau kontroliuoti visus įtartinus finansinius srautus iš Rusijos režimo ir jam prijaučiančių šalių; be to, ES turėtų sustiprinti savo bankų sistemą ir nustatyti kovos su Rusijos finansiniu kišimusi į ES ir valstybių narių demokratijos procesus reguliavimo sistemą, įskaitant jos elito kontrolės strategiją ir aukščiausio lygio valstybės tarnautojų ir buvusių Europos politikų kooptacijos būdus; tokia sistema turėtų padidinti Europos Sąjungoje laikomų ar išleidžiamų Rusijos elito lėšų skaidrumą ir padėti reaguoti į Rusijos subjektų vykdomą politinių partijų, politinių judėjimų ir politinių kampanijų finansavimą ir investicijas į strateginę infrastruktūrą ir įstaigas, įskaitant universitetus ir politines ekspertų grupes, kurios gali sukurti arba sustiprinti tam tikrų ekonomikos sektorių priklausomybę nuo Rusijos ir kurios gali būti tapti Rusijos šnipų infiltravimosi vieta ir kelti grėsmę saugumui, ir užkirsti tam kelią; šiuo atžvilgiu ES turėtų taip pat nustatyti sankcijas Rusijos lėšoms, kurios tiesiogiai ir netiesiogiai naudojamos kišantis į ES, valstybių narių ir Rytų partnerystės šalių demokratinius procesus; tuo pat metu nacionalinės vyriausybės ir tarptautinės organizacijos turėtų atlikti tyrimus dėl pagrindinių Rusijos vadovų ir oligarchų slepiamo turto ir viešai skelbti šiuos duomenis;

ah) ES turėtų kuo greičiau sukurti veiksmingas kovos su tarpvalstybine korupcija ir susijusiu pinigų plovimu priemones, visų pirma kai tai yra susiję su Rusijos vykdoma korupcija ir neteisėto finansavimo praktika, ir siekiant veiksmingai kovoti su Kremliaus kleptokratija daug plačiau taikyti ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą turto konfiskavimą; šiuo atžvilgiu Rusijos valdžios institucijos neturėtų iš Rusijos pilietinės visuomenės organizacijų ir NVO sistemingai atiminėti kovos su korupcija priemones; be to, ES turėtų stiprinti pajėgumus nustatyti ir sustabdyti nešvarių pinigų srautus iš Rusijos ir atskleisti Rusijos režimo autokratų ir korumpuotų oligarchų valstybėse narėse slepiamą turtą ir finansines lėšas; ES institucijos turėtų periodiškai pranešti apie šiuos atvejus per kas pusmetį Parlamente rengiamus klausymus dėl demokratijos padėties Rusijoje; šiose ataskaitose turėtų būti pateikiamos svarbiausių prezidento V. Putino aplinkos asmenų vardai ir pavardės;

ai) kovodama su neteisėtais pinigų srautais iš Rusijos ir siekdama juos sustabdyti, ES turėtų ypatingą dėmesį skirti finansiniams srautams iš Baltarusijos, nes autokratai ir korumpuoti oligarchai yra tarpusavyje susiję; ES institucijų specialiosiose ataskaitose Parlamentui turėtų būti minimas Rusijos finansinio kišimosi į Baltarusijos reikalus klausimas, be kita ko, į strateginius sektorius, ir pateikiama informacija apie Aliaksandro Lukašenkos aplinkos asmenų ir korumpuotų oligarchų turtą;

aj) ES turėtų spręsti Rusijos manipuliavimo informacija ir bandymų kištis į ES ir jos valstybių narių demokratinius procesus klausimą, apsvarstydama būtinas priemones tam pasipriešinti ir su tuo kovoti ir jas įdiegdama;

ak) laikydamasi principo „pirmiausia – demokratija“, ES santykiuose su Rusija turėtų sugriežtinti reikalavimą laikytis sąlygų, tęsdama dialogą ar sudarydama susitarimus su Rusija dėl priemonių, kuriomis siekiama apsaugoti žmogaus teises, spaudos laisvę ir surengti laisvus rinkimus, kurie yra griežtesnis reikalavimas dialogui; ES ir jos valstybės narės taip pat turėtų peržiūrėti savo investicijų rėmimo ir ekonominio bendradarbiavimo projektus (tokius kaip „Nord Stream 2“ ir „Rosatom“ pastatytos atominės elektrinės) ir dėti daugiau pastangų, kad būtų pažabotos Kremliaus strateginės investicijos, kurių šaltinis dažnai yra ES valstybės narės, į kurias patenka Rusijos oligarchų ir įmonių, sukurtų Rusijos kenksmingam kišimuisi finansuoti ir plėsti korupciją ES, finansiniai srautai; šiuo požiūriu ES turėtų ypatingą dėmesį skirti teisiniam dvigubos pilietybės institutui ir primygtinai reikalauti, kad Bulgarija ir Malta atsisakytų savo „auksinio paso“ režimų; be to, ES neturėtų įgyvendinti bendrų sandorių arba verslo projektų be išankstinio tinkamo politinio patikrinimo, susijusio su skaidrumu, korupcija ir politinėmis pasekmėmis, nes tokie projektai neturėtų kenkti valstybių narių arba valstybių narių ir ES kaimyninių šalių solidarumui, neturėtų būti naudingi Rusijos arba ES korupcinėms sistemoms ir neturėtų turėti neigiamo poveikio žmogaus teisėms arba aplinkai;

2021 m. rugsėjo 16 d., ketvirtadienis

al) tuo pačiu metu ES, pakartotinai vertindama finansinės paramos Rusijai programas ir investicijas į Rusiją, turėtų taikyti principą „pirmiausia – demokratija“ ir be kitų priemonių tokio vertinimo metu reikėtų peržiūrėti ES finansų įstaigų skolinimo įgaliojimus; vadovaudamasi tuo pačiu principu, ES turėtų įvertinti savo bendradarbiavimą su Rusija įvairiais užsienio politikos formatais ir peržiūrėti, kaip Rusija laikosi savo įsipareigojimų Europos Tarybai;

am) ES turėtų sukurti naujas priemones, kad galėtų veiksmingiau reikalauti paleisti politinius kalinius; ES turėtų reikalauti, kad Rusijos valdžios institucijos paleistų visus dėl politinių motyvų neteisėtai kalinamus asmenis, įskaitant Aleksejų Navalną, Aleksejų Pičuginą, Jurijų Dimitrijevą ir visus kitus asmenis, kuriuos žmogaus teisių centras „Memorial“ pagal Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliucijoje 1900/2012 nustatytus kriterijus pripažino politiniais kaliniais; ES privalo pasinaudoti kiekviena proga, kad atkreiptų Rusijos valdžios institucijų dėmesį į šiuos ir kitus pažeidimus žodžio laisvės srityje, visų pirma susijusius su politinių ir pilietinės visuomenės aktyvistų, žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų Rusijoje bauginimu, persekiojimu ir fiziniais išpuoliais prieš juos; ES turėtų griežtai reikalauti, kad šie pažeidimai būtų sustabdyti ir kad jie būtų tiriami, ir primygtinai raginti Rusiją patraukti pažeidimus vykdžiusius asmenis atsakomybėn;

an) ES institucijos privalo per Parlamento rengiamus klausymus reguliariai pranešti apie politinių kalinių padėtį Rusijoje, užmegzti glaudžius kontaktus su Rusijos disidentais, pilietinės visuomenės organizacijomis, žmogaus teisių gynėjais ir nepriklausomomis žiniasklaidos priemonėmis ir nuolat turėti informacijos apie politinių aktyvistų vardus bei pavardes ir kalinimo sąlygas Rusijoje; be to, valstybės narės neturėtų leisti politinių oponentų ir prieglobsčio prašytojų deportacijos ir ekstradicijos į Rusiją ir sudaryti tam sąlygas, jei jų gyvybei arba fizinei neliečiamybei kiltų pavojus; prireikus ES taip pat turėtų palengvinti skubių vizų išdavimą ir suteikti laikiną prieglobstį valstybėse narėse;

ao) be to, ES turėtų atidžiai stebėti žmogaus teisių padėtį Rusijoje, be kita ko, ES delegacijai Rusijoje ir valstybių narių ambasadoms atliekant pilietinės visuomenės organizacijų, opozicijos politikų ir aktyvistų teismo procesų stebėjimą; ES taip pat turėtų išplėsti ES visuotinį sankcijų žmogaus teisių srityje režimą ir jį taikyti žmogaus teisių pažeidimams, vykdomiems visose teritorijose, nukentėjusiose nuo įšaldytų konfliktų arba neteisėtai okupuotose Rytų partnerystės šalyse; tuo pačiu metu ES turėtų įgyvendinti savo įsipareigojimą integruoti lyčių aspektą į visus išorės veiksmus ir remti pagrindines žmogaus teises, be kita ko, kovodama su smurtu dėl lyties, rasizmu, ksenofobija, neapykantos nusikaltimais, policijos brutalumu ir kitų formų diskriminacija ir gindama lyčių lygybę, moterų teises, LGBTI+ teises ir mažumų teises Rusijoje; ES turėtų kiek įmanoma padėti engiamiems Rusijos gyventojams, visų pirma tiems, kurie patiria diskriminaciją dėl amžiaus, religijos, rasės, etninės kilmės, kalbos ar priklausymo socialinei grupei, seksualinės orientacijos, lyties raiškos, lytinės tapatybės, lyties požymių arba bet kuriais kitais pagrindais; ES taip pat turėtų bendradarbiauti su Rusija elgesio su moterų teisių gynėjais, moterų atstovavimo politiniu ir viešojo administravimo lygmeniu, moterų galimybių darbo rinkoje ir seksualinės ir reprodukcinės sveikatos ir teisių Rusijoje klausimais; ES turėtų toliau smerkti LGBTI+ asmenų persekiojimą, savavališką sulaikymą ir kankinimus daugelyje Rusijos Federacijos vietų, pabrėžti nuolatinę būtinybę atlikti tyrimus ir raginti nedelsiant paleisti visus tokioje padėtyje esančius kalinius, visų pirma Čečėnijoje; ES turėtų toliau akcentuoti tai, kad Rusijos vyriausybė toliau naudojasi vadinamosios gėjų propagandos draudimu, kad pateisintų baudžiamąjį persekiojimą; padedama valstybių narių ir laikydamasi ES ir nacionalinės teisės nuostatų, ES turėtų tokioms aukoms supaprastinti prieglobsčio prašymų teikimo tvarką;

ap) ES turėtų sustiprinti savo gebėjimą parengti ir patvirtinti sankcijas Rusijos valdžios institucijoms, Rusijos oligarchams, prezidento V. Putino bendrininkams ir jų šeimų nariams už žmogaus teisių pažeidimus ar sistemingas represijas prieš demokratines jėgas, mažumas, religines ir LGBTI+ grupes Rusijoje; šiuo tikslu ji turėtų centralizuoti savo sprendimų priėmimo procesą, kad sunkių žmogaus teisių pažeidimų atvejais sankcijos būtų patvirtinamos automatiškai, ir apsvarstyti galimybę Taryboje nustatyti kvalifikuotos balsų daugumos taisyklę dėl kitų žmogaus teisių pažeidimų; ES taip pat turėtų skubiai patvirtinti ES kovos su korupcija sankcijų režimą, galbūt vadovaudamasi Jungtinės Karalystės visuotinio kovos su korupcija sankcijų režimo pavyzdžiu, kad papildytų dabartinį ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, ir, jei padėtis būtų toliau eskaluojama, ES taip pat turėtų apsvarstyti sankcijas už žvalgybos tarnybų ir karinių pajėgų finansavimą, taip pat naftos ir dujų sektoriui skirtas sankcijas; jei taip atsitiktų, ES turėtų parengti naują sankcijų mechanizmą, kurį taikant Rusijos Federacijai tęsiant priešiškus veiksmus būtų ES lygmeniu tam tikra procentine dalimi mažinamas energijos importas iš Rusijoje veikiančių tiekėjų, kartu šis mechanizmas padėtų ES valstybėms narėms pašalinti spragą taikant su Europos žaliuoju kursu suderintas priemones; pažymi, kad mažinimo mastas automatiškai turėtų didėti ta pačia procentine dalimi kasmet tol, kol Rusijos Federacija nustos vykdyti priešiškus veiksmus;

aq) ES turėtų konsultuotis su NVO siekdama surinkti naudingą informaciją, reikalingą jos sankcijų politikai vykdyti, kad šios organizacijos galėtų visapusiškai padėti jai rengti ir tirti bylas; rekomenduoja, kad valstybės narės nedelsdamos stiprintų bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija kontržvalgybos srityje, siekdamos atskleisti ir sužlugdyti slaptus Rusijos tinklus ES;

ar) naudodamasi kovos su nebaudžiamumu platforma ir ES interneto platforma „Justice Hub“, ES turėtų inicijuoti prezidento V. Putino režimo įvykdytų nusikaltimų prieš Rusijos gyventojus ir A. Lukašenkos režimo Baltarusijoje įvykdytų nusikaltimų tarptautinius tyrimus ir prie jų prisidėti; šiems tyrimams atlikti ES turėtų įsteigti patarėjų grupę, kuri padėtų vykdyti nacionalinius ir tarptautinius tyrimus, teismo procesus bei įsteigti ES teismines institucijas ir periodiškai teiktų Parlamentui ataskaitas apie politinės laisvės padėtį Rusijoje;

as) be to, ES turėtų skatinti ir remti nacionalinių ir tarptautinių teisminių institucijų pastangas pradėti baudžiamąsias bylas, siekiant patraukti atsakomybėn Rusijos karines ir sukarintas grupes už pažeidimus ir nusikaltimus, įskaitant karo nusikaltimus, padarytus prieš civilius per įvairiose šalyse, pvz., Sirijoje, Centrinės Afrikos Respublikoje ir Libijoje, surengtas operacijas;

at) ES taip pat turėtų reikalauti laikantis ESBO ir Europos Tarybos rekomendacijų atlikti nepriklausomą ir nešališką opozicijos lyderio Boriso Nemcovo nužudymo tyrimą ir patraukti atsakomybėn nusikaltėlius;

au) be to, ES turėtų griežtai pasmerkti nepagrįstas sankcijas prieš ES pareigūnus ir paraginti Rusijos valdžios institucijas jas nedelsiant atšaukti;

av) ES turi būti pasirengusi nepripažinti Rusijos parlamento ir apsvarstyti galimybę prašyti, kad Rusija būtų pašalinta iš tarptautinių organizacijų su parlamentinėmis asamblėjomis, visų pirma iš Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos, jei 2021 m. parlamento rinkimai Rusijoje bus pripažinti nesąžiningais ir surengti pažeidžiant demokratinius principus ir tarptautinę teisę; be to, ES turėtų pasmerkti bet kokį prezidento V. Putino bandymą, 2024 m. gegužės 7 d. pasibaigus dabartinei ir paskutinei prezidento kadencijai, toliau eiti pareigas, remiantis 2020 m. konstituciniais pakeitimais, kuriuos Parlamentas įvertino kaip „neteisėtai priimtus“;

aw) ES turėtų paraginti Rusijos vyriausybę ir Valstybės Dūmą peržiūrėti rinkimų teisinę sistemą, įskaitant rinkimų stebėjimo teisinę sistemą, siekiant palengvinti pliuralizmą ir laisvus bei sąžiningus rinkimus pagal tarptautinius standartus ir sukurti vienodas sąlygas opozicijos kandidatams;

ax) tuo pačiu metu valstybės narės turėtų imtis visų įmanomų priemonių, kad neleistų savo piliečiams dalyvauti kaip tarptautiniams 2021 m. parlamento rinkimų, kuriuos okupuotame Kryme neteisėtai rengia Rusija, stebėtojams; šiomis aplinkybėmis Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai turėtų vengti bet kokios veiklos, kuri gali būti klaidingai suprasta kaip tarptautinis stebėjimas, ir numatyti sankcijas už tokią veiklą; be to, ES turėtų pasmerkti ir atsisakyti pripažinti neteisėtą Rusijos vykdomą šių ir kitų rinkimų organizavimą okupuotame Kryme, taip pat okupuotose Donecko ir Luhansko regionų teritorijose;

Įsipareigojimas remti demokratiją: parama prodemokratiškai visuomenei Rusijoje

ay) ES turėtų išreikšti savo valią gerinti savo santykius su Rusijos Federacijos gyventojais priimant ir paskelbiant „kreipimąsi į Rusijos gyventojus“;

az) ES turėtų atsižvelgti į įvairius galimus pokyčius ES ir Rusijos santykių srityje, taip pat pačioje Rusijoje; visų pirma ES turėtų turėti būsimų ES santykių su laisva, klestinčia, taikia ir demokratiška Rusija, kuri bus visapusiškai įsipareigojusi laikytis tarptautinės teisės, savo tarptautinių įsipareigojimų ir gerų kaimyninių santykių principų, viziją ir strategiją; tokia strategija turėtų apimti platų pasiūlymą su sąlygomis ir paskatomis, pavyzdžiui, vizų režimo liberalizavimą, investicijų į laisvą prekybą ir modernizavimo programas, taip pat strateginę partnerystę, kuria, be kita ko, būtų siekiama užtikrinti stabilumą žemyne ir visapusišką jo tarptautinių sienų paisymą; ES taip pat turėtų informuoti apie galimą naudą, kurią ji pasirengusi pasiūlyti mainais už demokratišką Rusijos pertvarką, kad ji pereitų prie bendradarbiavimu grindžiamos ir visavertės demokratinio valdymo sistemos, kuria paisoma žmogaus teisių, pagrindinių laisvių, laikomasi tarptautinės teisės ir tarptautinėmis taisyklėmis grindžiamos tvarkos, ir už dabartinės užsienio politikos ir tarptautinio elgesio pakeitimą iš esmės;

2021 m. rugsėjo 16 d., ketvirtadienis

ba) ES turėtų remti Rusijos pilietinę visuomenę ir skatinti ES ir Rusijos piliečių tarpusavio ryšius, visų pirma todėl, kad Rusijos piliečiams išduodama daugiausiai Šengeno vizų pasaulyje, kurių dauguma yra daugkartinės ir daugiametės; todėl ji turėtų apsvarstyti galimybę sumažinti vizų mokestį ir kliūtis Rusijos piliečiams ir vadovauti veiksmingai informavimo kampanijai, siekiant parodyti, kad Rusijos gyventojai yra laukiami ES; ES taip pat turėtų išplėsti savo mokyklų, universitetų, mokslinių ir kultūrinių mainų programas, įtraukiant Rusiją, ir apsvarstyti galimybę pasiūlyti stažuotes ir tiesioginio įdarbinimo galimybes tiek aukštos kvalifikacijos, tiek žemos kvalifikacijos darbuotojams iš Rusijos; ES privalo sukurti ir plėsti politiškai motyvuotiems migrantams iš Rusijos alternatyvas, kad jie galėtų gyventi ES saugiomis ir teisiškai užtikrintomis sąlygomis; be to, ES turėtų iš esmės padidinti savo finansinę ir techninę pagalbą profesinėms sąjungoms, nepriklausomoms žiniasklaidos priemonėms, nevyriausybinėms ir pilietinės visuomenės organizacijoms ir pilietinio sektoriaus pajėgumų stiprinimo priemonėms Rusijoje; ES taip pat turėtų finansiškai remti humanitarinių mokslų studijas ES universitetuose, kurios sudarytų sąlygas Rusijos gyventojams, ypač studentams, pasirengti dalyvauti savo šalies demokratiškoje pertvarkoje;

bb) ES turėtų patvirtinti išsamų prieinamų bendradarbiavimo su Rusijos demokratine visuomene priemonių sąrašą, kuriame gali būti pateikti daugelio Rusijos pilietinės visuomenės organizacijų parengti pasiūlymai;

bc) ES turėtų kovoti su prezidento V. Putino režimo rusų kalba skleidžiama propaganda ir dezinformacijos kampanijomis ES, Rytų partnerystės šalyse ir pačioje Rusijoje, remdama ir stiprindama nepriklausomus žurnalistus ir žiniasklaidos priemones, kurios siūlo alternatyvą Kremliaus dezinformacijai, ir remti 24 valandas per parą 7 dienas per savaitę veikiančios „Laisvosios Rusijos televizijos“ sukūrimą; ES turėtų toliau remti nepriklausomas žiniasklaidos priemones, žurnalistus ir tinklaraštininkus Rusijoje, kad sustiprintų alternatyvius šaltinius ir kanalus, kurių nekontroliuoja Kremlius;

bd) ES privalo priešintis nepriklausomoms žiniasklaidos priemonėms daromam spaudimui, be kita, ko, įsteigdama ES demokratinės žiniasklaidos fondą, kuris remtų nepriklausomas žiniasklaidos priemones visame pasaulyje, įskaitant Rusiją; ES taip pat privalo nuveikti daugiau, kad paremtų ir sustiprintų nepriklausomus žurnalistus ir žiniasklaidos priemones, kurios siūlo alternatyvas Kremliaus dezinformacijai ir be kurių Rusija negali būti demokratiška, klestinti ir laisva; šiuo klausimu ES, atsižvelgdama į sudėtingą ir nepraktišką vadinamąjį „užsienio agentų“ įstatymą, kurį priėmė Rusijos valdžios institucijos, siekdamos nuslopinti laisvą žodį ir nepriklausomą žurnalistiką, turėtų remti nepriklausomas žiniasklaidos priemones, tokias kaip „Meduza“ ir „Laisvosios Europos radijas / Laisvės radijas“;

be) Parlamento delegacija ES ir Rusijos parlamentinio bendradarbiavimo komitete turėtų prisiimti užduotį nustatyti dominančius asmenis, kurie atlieka lyderių vaidmenį visuomenėje ir kurie būtų linkę pradėti konstruktyvų ir nenutrūkstamą dialogą, ir parengti viešų kontaktų su Rusijos pilietine visuomene, universitetais, pagrindinėmis mokslo ir kultūros įstaigomis, NVO, politiniais judėjimais ir menininkų bei intelektualų grupėmis tvarkaraštį;

bf) ES turi atsižvelgti į tai, kad valdant Vladimirui Putinui Josifo Stalino populiarumas tarp Rusijos gyventojų pasiekė aukščiausią lygį – 70 proc. gyventojų mano, kad Stalinas suvaidino teigiamą vaidmenį Rusijos istorijoje; ES turėtų pripažinti, kad tai lėmė V. Putino vykdoma vadinamoji visuomenės mąstymo stalinizacijos ir represijų prieš nepriklausomus istorikus politika; ES turi reikalauti, kad sovietiniai archyvai būtų atverti mokslininkams ir tyrėjams ir kad būtų viešai skelbiami stalinistų genocido veiksmai prieš rusus ir kitas Sovietų Sąjungos ir satelitinių valstybių tautas, įskaitant bylas, susijusias su nusikalstama karine operacija „Augustavo gaudynės“;

bg) Jungtinės Tautos paskelbė, kad prieiga prie interneto yra viena iš žmogaus teisių, todėl ES turėtų pasmerkti Kremliaus mėginimus blokuoti, kontroliuoti, cenzūruoti ir net nutraukti Rusijos gyventojų prieigą prie interneto; ES turi raginti pasaulines IT bendroves svarstant apie veiklą Rusijos rinkoje atsižvelgti į šiuos nedemokratinius veiksmus;

bh) galiausiai ES turėtų parengti privalomus teisės aktus, sudarysiančius sąlygas ES griežtai reaguoti į kampanijas, kuriomis siekiama pakenkti demokratijai arba teisinei valstybei, be kita ko, imantis tikslingų veiksmų prieš tokių kampanijų vykdytojus; ES taip pat turėtų parengti veiksmingas strategijas skaitmeninės politikos srityje, kad technologinius standartus ir atvirąjį internetą panaudotų atviroms erdvėms remti ir represinėms technologijoms riboti; todėl ES turėtų remti atvirojo kodo technologijas, saugios komunikacijos paslaugas, decentralizuotas platformas ir naujus Rusijos gyventojams lengvai prieinamas, privatumo apsaugą užtikrinančias ir patrauklias socialinės žiniasklaidos platformas kartu plečiant pasaulinius technologijų standartus, susijusius su privatumu, sukuriant etinius ir teisinius standartus, kurie turi informacinį poveikį skatinant pagrindinių teisių apsaugą, tęsiant darbus, susijusius su tarptautiniu masinio

sekimo technologijų ir invazinių socialinio reitingavimo sistemų uždraudimu, ir primygtinai reikalaujant uždrausti autonomines ginklų sistemas;

Įsipareigojimas remti Rusijos gyventojus ir demokratiją: Rytų partnerystės sėkmė kaip įkvėpimo šaltinis Rusijos gyventojams

bi) ES turėtų toliau stiprinti Rytų partnerystę, siekdama skatinti demokratiją, teisinę valstybę, pagrindines laisves, žmogaus teises, regioninį bendradarbiavimą ir gerus kaimyninius santykius; visų pirma būsimoje konferencijoje dėl Europos ateities ES galėtų pasiūlyti tvirtesnio bendradarbiavimo strategiją, kad būtų pasirengta naujam Europos integracijos ES rytų kaimynystėje postūmiui ir būtų remiamas sėkmingas į ES orientuotų Rytų partnerystės šalių vystymasis, kuris būtų geras pavyzdys ir skatintų Rusijos gyventojus remti demokratiją; todėl ES turėtų patvirtinti realias galimybes Rytų partnerystės šalims tapti ES valstybėmis narėmis ir taip išlaikyti jų motyvaciją vykdyti tolesnes reformas;

bj) ES turėtų toliau remti Ukrainos, Sakartvelo, Moldovos, Armėnijos, Azerbaidžano ir Baltarusijos politinių, demokratinių, socialinių ir teisinių ES kriterijų, kuriais grindžiamos ES sutartys ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija, įgyvendinimą;

bk) galiausiai ES turėtų siekti platesnio užmojo Rytų partnerystės šalių, sudariusių asociacijos susitarimus su ES, integracijos strategijos; tokiu būdu ES motyvuos ES asocijuotąsias Rytų partnerystės šalis vykdyti ES reformas, be kita ko, pasiūlydama joms modelį, grindžiamą „visose srityse, išskyrus institucijas“ modeliu, suteikdama joms galimybę gauti visapusiškos naudos iš ES integracijos, pvz., galimybę dalyvauti vykdant ES bendrą įvairių krypčių politiką, atverti ES finansinius išteklius ir suteikti prieigą prie ES jurisdikcijos, kartu palikdama atviras galimybes būsimai narystei ES;

2. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Rytų partnerystės šalių ir G 7 šalių vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai ir Rusijos Federacijos prezidentui, vyriausybei ir parlamentui.